

GORENJSKI GLAS

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE DELOVNEGA
LJUDSTVA ZA
GORENJSKO

Danes v Gorenjskem glasu

3. stran:
Kljub dolgovom ne smemo
zaostajati

4. stran:
Tudi v bolnišnicah oprema
lito stari

Znane ocene in ločena
stališča

8. stran:
Moja domovina je tam, kjer
govorijo moj jezik

12. stran:
Tudi osemdesetletniki še
sedejo na kolo



Kranjska gora — Član predsedstva SFRJ Stane Dolanc se je v četrtek v kranjskogorskem hotelu Kompas pogovarjal z gorenjskim političnim aktivom in gospodarstveniki. Pogovarjali so se o aktualnih gospodarskih in političnih razmerah v Jugoslaviji in na Gorenjskem. Gospodarstveniki so večkrat izrazili bojazen zaradi nove devizne zakonodaje, Stane Dolanc pa je zagotovil, da bo nov devizni zakon prav gotovo tak, da bo spodbujal vključevanje v mednarodno delitev dela. Več na 3. strani. Foto: F. Perdan

V SREDISCU POZORNOSTI

Popusti namesto dolgih vrst

Pred leti smo v vrsti, po več ur skupaj, čakali na cement, apno in na ostali gradbeni material, se vpisovali na (dolge in nepoštene) prodajne liste, iskali veze in poznanstva pri delavcih, mojstrih, direktorjih... Proizvajalci gradbenega materiala in trgovci so veliko povpraševanje spretno izkoriščali za dodatne zasluge in za prodajo nekakovostnih izdelkov — da ne govorimo o prekupčevalcih, ki so, povezani z delavci in vodilnimi, kovali mastne dobičke.

Razmere so se v nekaj letih spremenile. Kupna moč prebivalstva se je izdatno zmanjšala; delovnim organizacijam ostaja manj denarja za naložbe, prav tako tudi vsem drugim. Družbena in zasebna gradnja sta zastali: le redka podjetja še zmorejo gradnjo novih tovarniških obratov, nove šole ne rastejo kot gobe po dežju, kmétje se raje odločajo za obnovo kot novogradnjo hlevov, zidavo počitniških hišic zmorejo le še premožnejši, gradnja stanovanjskih domov se je preplovila... Povpraševanje po gradbenem materialu je upadlo, tako da dandanašnji graditelji (če le imajo denar) ne pridejo posebno težko do cementa, apna, peska, zidaka, strešnika. Nasprotno: proizvajalci gradbenega materiala dajejo zdaj številne ugodnosti, samo da bi pospešili prodajo.

Komunalno obrtno in gradbeno podjetje — tozdr Opekarna Kranj nudi »najcenejši nakup opečnih izdelkov«, do 30. septembra letos tudi brezplačni prevoz do 20 kilometrov, do 100 kilometrov pa s 50-odstotnim popustom in takojšnjo dobavo. KŽK-jevo skladišče gradbenega materiala v Hrastju nudi po »izredno ugodnih cenah« modularno opeko, armaturno in betonsko železo. Jelovica Škofja Loka ponuja na vso moč stavbno pohištvo, kajpak s številnimi ugodnostmi. LIP Bled dobavlja blago skupne vrednosti 200 tisočakov (ali več) brezplačno. Ljubecna daje za svoje opečne izdelke tudi 30-odstotni popust itd.

Bodo zaloge prisilile proizvajalce gradbenega materiala, da ne bodo razmišljali le o (občasnih) popustih in drugih ugodnostih, temveč tudi o stvarnih cenah, ki ustrezajo kakovosti izdelkov in kupni moči prebivalstva? Nekateri med njimi se poskušajo tudi z izvozom, vendar pri prodaji na tuje dosegajo nižje cene kot na domačem trgu. Bodo cene, ki jih prizna svetovno tržišče, začele veljati tudi pri nas?

C. Zaplotnik

V Trziču zapleti pri oskrbi z vodo

Okvare zaradi slabih cevi

TRZIČ — V drugi polovici avgusta letos je bila v nekaterih delih Trziča precej motena oskrba z vodo. Vodovodne pipe so bile največkrat suhe v naselju Bistrica, kar je močno vznemirilo tamkajšnje prebivalstvo. Zato je izvršni svet tržiške občinske skupščine zahteval pojasnilo o vzrokih za nastale razmere od Komunalnega podjetja Trzič, ki je zadolženo za oskrbo s pitno vodo.

Vzrok za več okvar, je obrazložil tehnični vodja te organizacije Rudi Kavčič, je tovarniška napaka na alkatenskih ceveh. V dveh tednih so cevi popokale na šestih različnih mestih, kar je bilo zelo težko ugotoviti. Pri tem so jim pomagali vodovodarji iz Kranja, saj v Trziču nimajo naprave za odkrivanje okvar pod zemljo. Zato in zaradi okvar v drugih krajih niso mogli nemudoma ukrepati in je prišlo do motenj v oskrbi z vodo.

Na seji izvršnega sveta so opozorili, da to ni bil prvi primer takih motenj. Tudi tokrat je tržiško komunalno podjetje odpovedalo pri obveščanju pristojnih služb in porabnikov o nastalih okvarah, pomanjkljivo pa je bilo, kot so ugotovili, predvsem odpravljanje okvar. Zato so podjetje zadolžili, da čimprej pripravi načrt za delovanje v izrednih razmerah. Z njim mora predvideti tudi učinkovito ukrepanje ob okvarah na vodovodni napeljavi. S. Saje

Proslava na Osovniku

V počastitev 40-letnice zmage nad fašizmom in krajevnega praznika krajevnih skupnosti v medvoški kotlini bo krajevna organizacija ZZZB NOV Sora skupaj s terenskimi družbenopolitičnimi organizacijami v petek, 13. septembra, ob 16. uri odkrila obnovljeno grobišče padlih borcev iz Dolomitov na Osovniku (pri Križu). Do Osovnika se lahko pripeljete po lepi cesti iz Sore, še lepše pa bo, če se odpravite do tja peš. Organizatorji vabijo na proslavo zlasti svoje padlih, domačine, borce, ki so se borili v teh krajih, mladino in druge.

L. B.

Na tisoče obiskovalcev nad Ratečami

Rateče — Turistični delavci iz Podkloštra, Trbiža, Rateč in Kranjske gore so pripravili minulo nedeljo na Peči nad Ratečami že šesto srečanje prebivalcev treh dežel. Na meji med Avstrijo, Italijo in Jugoslavijo se je zbralo, kot ocenjujejo organizatorji, kar okrog deset tisoč planincev in drugih ljubiteljev prirode.

Prireditev, ki se je množično udeležujejo predvsem prebivalci okoliških pokrajin Koroške, Furlanije—Julijske krajine in Zgornjesavske doline, je namenjena zblizanju prebivalcev iz treh držav z različno govorico, zgodovinsko-kulturno preteklostjo in sedanjo politično ureditvijo. To je organizatorjem tudi tokrat uspelo. Obiskovalci so se razdelili ob zvokih narodnozabavnih ansamblov s Koroške in iz Slovenije ter ob pesmih mešanega pevskega zbora iz Podkloštra. Prireditev pa so prvič doživeli z gorskim tekom po planinah in vrhovih treh dežel.

Srečanje so označili tudi s slovesnostjo, med katero so župani treh obmejnih občin izročili miniaturni simbol stičišča treh dežel predstavnikom deželnih vlad oziroma republike. Predsednik jeseniške občinske skupščine Franc Brelih je predal to spominsko darilo predsednici republiškega komiteja za turizem Bogomil Mitič. (S)



KOMPAS

VAŠ
TURISTIČNI
SERVIS

POSLOVALNICA
Kranj
Tel.: 28-472,
28-473

Tradicionalni prireditvi v Udinborštu Konec tedna tek in pohod

Udinboršt — V spomin na legendaren dvodnevni boj 2. bataljona Kokrškega odreda septembra 1942, ko je v Udinborštu padla glavna borca 2. bataljona, že vrsto let prirejajo dve prireditvi: tek in pohod od spomenika do spomenika in tek po Udinborštu. Ob letošnji, 43. obletnici zgodovinskega dogodka, sta za tradicionalni prireditvi strnila organizacijske sile TVD Partizan iz Naklega in Športno društvo s Kokrice.

Potres v Škofji Loki

Seizmološki zavod Slovenije je sporočil, da so instrumenti observatorija na Golovcu v petek ob enih in 50 minut zabeležili srednje močan sunek z gorenjske smeri. Epicenter je bil približno 17 kilometrov iz Ljubljane. Potres je v centru dosegel moč med 4 in 5 stopnjo po Mercalli-jevi lestvici. Najmočnejše so ga čutili prebivalci Škofje Loke. Materialne škode ni bilo.

L. B.

V soboto, 14. septembra, se bo ob 16. uri izpred osnovne šole na Kokrici začel tek po Udinborštu, v nedeljo, 15. septembra, pa ob 9. uri tek in pohod od spomenika do spomenika s katerega koli od 16 startnih mest pri spomenikih v Udinborštu. Na tehkih, ki jih že šesto leto zapored prireja rekreacijska sekcija pri Športnem društvu Kokrica, se sodelovalo že blizu 1500 tekmovalcev. Rekordna udeležba je bila leta 1982, ko je na Kokrico prišlo kar 423 tekačev. Tudi letos pričakujejo karseda množično udeležbo. Množična rekreacijska prireditev, tek in pohod mimo 16 spomenikov NOB v Udinborštu, osmi po vrsti, je doslej privabil prek 4600 udeležencev. Največ jih je organizator, nakelski TVD Partizan, našel leta 1982. Pokrovitelj prireditve, ki oživljajo izročilo NOB v Udinborštu, je občinski odbor ZZZB NOV iz Kranja.

O prireditvah več na 8. strani.

Bomba med odpadki

Kranj — Med kovinskimi odpadki, ki jih kranjska Surovina odkupuje od tovarn in posameznikov, so konec avgusta našli bombo. Poslovodja Jernej Teropšič je takoj prepoznal zarjavel, 60 centimetrov dolg, značilno oblikovan kos železa. Bila je bomba za 100 milimetrski minomet. Tehtala je 6 kilogramov, v njej pa je bilo nedvomno vsaj 3 kilograme eksploziva.

»Od kod izvira, ne vemo,« je povedal poslovodja. »Prodal nam jo je pač eden od posameznikov, ki jo je odkopal na njivi ali našel med ostalimi kovinskimi odpadki kje na dvorišču. Da nam jo je prodal ne da bi jo prijavil, je skrajno neodgovorno. Bomba ima tako značilno obliko, da je skoraj ni moč zamenjati s čim drugim. Če bi nam prodajalec povedal, da je med starim železjem bomba, bi mu jo prav tako plačali, pri nas pa bi bilo mnogo manj sitnosti. Najbrž se človek, ki nam jo je prodal (zanjo smo mu plačali 11 dinarjev za kilogram, torej 66 dinarjev), ne zaveda, kolikšno odgovornost bi prevzela naša delovna organizacija, če bi njegovo bombo s starim železom vred poslali v eno od železarn. Preden gre namreč naše odpadno železo v železarno, moramo podpisati, da med materialom ni eksploziva.«

Če bi bombe ne odkrili in bi jo z drugimi železnimi odpadki vred stisnili, nato pa poslali v jeseniško železarno kot sekundarno surovino v peč, bi eksplozija najbrž ne porušila le peči, ampak tudi velik del okolice. Škoda bi bila zelo velika, da o človeških žrtvah ne govorimo! Tako pa gre prisebnosti poslovodje in delavcev Surovine zahvala, da so med odpadki zadnji hip odkrili staro zarjavelo bombo in jo prijavili milici. Pirotehnik, ki zna ravnati z eksplozivi, jo je deaktiviral in čez čas jo bo Surovina nenevarno dobila nazaj.

D. Ž.



VRATA, septembra: — »Tako čudovite gore imate, da se jim ni moč upreti,« povedo trije mladi planinci iz Češkoslovaške. Le-ti so med številnimi letošnjimi obiskovalci naših gor. V vseh treh triglavske doline so parkirani njihovi avtomobili, v Vratih tudi avtomobili. Čeprav si hrano pripeljejo s seboj, pripravljajo jo na priročnih kuhalnikih pred kočami, so vseeno dobrodošli obiskovalci. Med njimi so vse številnejši alpinisti, poznavalci triglavske stene, smeri v Stenarju, Skrlatici in Travniku. Tule »naši« znanci čepijo pred razgrnjenima zemljevidma Alp. Prvi dan se bomo povzpeli do Luknje, nato levo po Bambergovu, zavarovani poti na teme Triglava. Nato pa mimo Kredarice proti Bohinju. Čez dva dneva se ponovno vrnemo v Vrata, kjer nas čaka avtomobil,« načrtujejo enega izmed pohodov. — Besedilo in fotografija M. KUNŠIČ

ALPETOUR

NOVO V HOTELU CREINA V KRANJU

ODPRLI SMO KOZMETIČNI SALON S TELESNO MASAŽO
s čimer smo popestrili delovanje saune

OBIŠČITE NAS IN TUDI SAMI STORITE KAJ
ZA VAŠE BOLJŠE POČUTJE

informacije in naročila po telefonu: 23 650

vabi vas kolektiv hotela **CREINA**

Vodenje tržiških interesov in krajevnih skupnosti

Predlog za skupno strokovno službo

Tržič — Delovanje samoupravnih interesnih skupnosti za družbene in gospodarske dejavnosti usmerjena sedaj v Tržiču dve strokovni službi, ena taka služba pa opravlja naloge za krajevne skupnosti. V njih je skupno zaposlenih 38 delavcev, od katerih le dobra polovica skrbi za izvajalske naloge; vse druge zaposlujejo samoupravna vprašanja.

Ze dve leti si prizadevajo, kot so naglasili na seji izvršnega sveta tržiške občinske skupščine minulo sredo, da bi organiziranost teh služb in delo interesnih skupnosti dvignili na višjo raven. Zato so imenovali posebno komisijo, ki je v poldrugem letu opravila veliko dela. Na osnovi ugotovljenih potreb in stvarnih razmer je iskala možnosti za najboljše rešitve ter pripravila predlog sprememb.

Sestavljali predloga so ocenili, da je za občino Tržič najracionalnejša ustanovitev skupne strokovne službe za vse interesne skupnosti in krajevne skupnosti. Za opravljanje izvajalskih del družbenih dejavnosti naj bi ustanovili center za socialno delo, za naloge gospodarskih dejavnosti pa tehnično enoto teh interesnih skupnosti. Obe naj bi delovali kot enoti v sestavi celotne strokovne službe.

Tudi člani izvršnega sveta so opozorili na potrebo po boljši organiziranosti strokovnih služb. Vanje se bo letos prelilo iz tržiškega gospodarstva blizu 1,5 milijarde dinarjev,

zato je nujna ustrezna organiziranost, so poudarili, da ne bo drobljenja zbranih sredstev in bo denar porabljen resnično le za načrtovane naloge.

Prav tako so se strinjali z usmeritvijo, naj zaradi preoblikovanja sedanjih služb ne bi povečevali števila zaposlenih, ampak naj bi uresničili potrebne spremembe v sestavi posameznih služb. Misliti bo treba tudi

na uvedbo računalniške obdelave podatkov, da bi lahko hitreje in učinkoviteje vlagali sredstva.

Gradivo in stališča izvršnega sveta bodo pripravili za obravnavo na prvih sejah skupščin interesnih skupnosti. Sklenili so zadalžiti vodjo bodoče strokovne službe, da uresniči predvidene spremembe.

S. Saje



Skupina gospodarstvenikov iz nevrščenih držav, ki so te dni v gosteh pri Centru za proučevanje sodelovanja z deželami v razvoju v Ljubljani, je v petek obiskala tudi kranjsko delovno organizacijo Ibi. V tej uspešni slovenski tekstilni tovarni so se gostje zanimali zlasti za delitev dohodka in samoupravno ureditev, ogledali so si tudi proizvodnjo. Presenetila jih je zlasti tekoča proizvodnja tkanin, kjer niso potrebna medfazna skladišča, in kratak proces od preje do tkanine, ki tu traja le devet dni (pri drugih tekstilih pa običajno od 40 do 70 dni). — Foto: F. Perdan

Protestno pismo

Dne 30. avgusta smo lahko v Gorenjskem glasu v rubriki Glasov jež med ostalim prebrali »šalo« o osebnih dohodkih učiteljev in njihovih »zabitih učencev«.

V prispevku je kot za primer dana primerjava osebnega dohodka delavca, bivšega neuspešnega učenca, z osebnim dohodkom učitelja. Ker je omenjeno ime kolektiva SAVA, katerega avtor tega prispevka očitno premalo pozna, moramo pojasniti, da je osebni dohodek savskega delavca v neposredni proizvodnji, pri delu na tri izmene, v težkih delovnih pogojih (vročina, fizični napor), na poklicnih delovnih nalogah pri vulkanizaciji avtoplaščev, ob najmanj povprečnem doseganju količinskih in kakovostnih normativov za mesec julij 1985 59.300 din.

Pri tem pa želimo poudariti, da ob tehnološko zelo zahtevni proizvodnji tudi takšnega osebnega dohodka »bivši zabiti učenec« ne more doseči.

Prav tako so nam znani podatki, da osebni dohodki učiteljev v primerjanem mesecu močno presegajo 40.000 din.

Kljub, po naši oceni primernih osebnih dohodkih proizvodnih delavcev, pa le-te s težavo pridobivamo, prav tako pa ni zanimanja za vpis učencev v programe gumarske usmeritve.

Učiteljem, od katerih je v veliki meri odvisna uspešnost in znanje učencev — bodočih delavcev kot poroka za hitrejši razvoj naše družbe, pa želimo primerne osebne dohodke, za kar se in se bomo tudi v bodoče preko delegatskega sistema prizadevali.

Žaljiva je primerjava vsakršnega učenca z učiteljem z vzdevkom zabiti učenec, zato se delavci Save čutimo užaljene, ko nas nekdo primerja z zabitimi.

Takim primerjavam in podcenjevanjem delavcev v neposrednem proizvodnem procesu odločno nasprotujemo, in kljub temu, da naj bi šlo za »šalo«, zahtevamo odgovornost avtorja prispevka.

Preds. konference
OOZS Sava Kranj
Janko Lončar

Savčanom se opravičujemo. Nikogar nismo hoteli žaliti, hoteli smo le opozoriti na velika nesorazmerja pri izplačilih osebnih dohodkov, ki so v zadnjem času vse bolj očitna.

Uredništvo

Stane Semič-Daki



Odšel je človek, ki je še za svojih živih dni postal legenda. — partizanski komandant, junak in narodni heroj Stane Semič-Daki.

Rojen je bil 13. novembra 1915 na Bloški planoti kot trinajsti otrok revne kmečke družine. Izučil se je za peka. Potem ga je gnalo po svetu. Ne le, ko je brezposelen iskal delo. Gnal ga je tudi nekakšen notranji nemir. Vsak dan je na svoji lastni koži čutil socialne razlike kapitalistične Jugoslavije. Mali človek je bil vedno in povsod zatiran. Iz vsega tega te lahko izvleče le revolucija...

Leta 1936 je kar v uniformi jugoslovanske vojske pobegnil čez mejo v Avstrijo in naprej v Španijo med španske borbe. Med

sanitejci je bil in ameriški vojaki so ga klicali »dak!«, »dak!« Tu se ga je prijel njegov pridevek Daki. Nihče mu nikoli več ni rekel drugače kot Daki.

Po vrnitvi iz Španije se je skrival doma, takoj po okupaciji pa je bil že med ilegalci in med prvimi partizani: mitraljezec, komandir čete, leta 1942 je bil že komandant bataljona, nato Tomšičeve brigade, 1944. leta je bil namestnik komandanta 15. divizije, nato pa komandant 18. divizije, ki se je bojevala na Štajerskem in Notranjskem. Rezervni polkovnik JLA je prišel iz vojske. Po vojni je bil nekaj let direktor Muzeja narodne osvoboditve v Ljubljani.

Notranjec je bil, trmast, odločen, vztrajen pri vsaki stvari. Brez števila je drobnih in velikih dogodkov iz narodnoosvobodilne borbe, ki pričajo o Dakijevih junaštvih, o človeku, preprostem, pogumnem, dobrem tovarišu.

»Iz kakšnega testa sem?« se je vprašal nekoč. »Ne iz gline, ne iz močnatga testa. Iz nobenega takega, da bi me kdo lahko mesil!«

Svojtven je bil, a vedno, kot navaden mitraljezec ali pa komandant divizije, enako blizu borcu. Nikoli se ni prevzel. Cenil je tovarištvu, pogum. Pogosto je prišel navzkriž z drugimi komandanti. Vendar od svojega ni odstopil. Zamerili so mu, ker je vedno trdil, da so najboljši padli. Tudi knjigi o svojem partizanstvu, ki jo je izdal v samozaložbi, je dal ta naslov. »Spomeniki padlim borcem — srečavanja s še živimi soborci in spomini na vse tiste, ki ležijo, kjer so padli, meni, vam, potomcem govore, da NAJBOLJŠI SO PADLI« je zapisal na začetku prve knjige.

Zadnja leta, ko je bil upokojenec, je spet živel na svoji Bloški planoti. Tudi tu si ni dal miru. S krajani se je spopadal z vsemi težavami, pomagal, kjer je le mogel, delal za elektriko, vodovod, telefon.

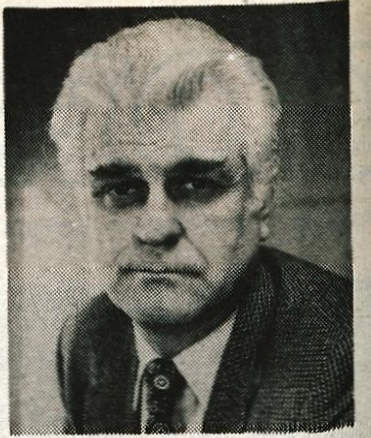
Ime Daki je med Slovenci pojem poguma, trdne volje, poštenosti, pristranskega tovarištvu. Tudi mladi, ki jim je vojna daleč, že skoraj nekaj neresničnega, ga spoštujejo. Na mladih je prihodnost, je govoril Daki. Saj je bil tudi on mlad, ko je bil revolucionar in je gradil nov svet. Enainvajset let mu je bilo, ko je bil že španski borec, s šestindvajsetimi partizanski komandir. Mladim je treba dati proste roke. Mi jim lahko le svetujemo, jih usmerjamo, prihodnost je pa njihova.

O Dakijevih neponovljivih junaštvih bo govorila zgodovina.

NAŠ SOGOVORNIK

Zoran Rautner

Množično preverjanje strelskih sposobnosti



Kranj — Konec tedna, 14. in 15. septembra, bo na kranjskem strelišču v Struževem tradicionalno odprto prvenstvo Kranja v streljanju z vojaško puško. Zanimivo tekmovanje pod pokroviteljstvom sveta za ljudsko obrambo in družbeno samozastito prirejajo občinska konferenca Zveze rezervnih vojaških starešin, občinski štab teritorialne obrambe in sekretariat za ljudsko obrambo. Današnjega sogovornika, predsednika OK ZRVS Kranj Zorana Rautnerja, smo prosili za predstavitve prireditve.

Najprej nas zanima, za kakšno tekmovanje gre!

»Letos organiziramo v Kranju že četrto odprto strelsko prvenstvo. Na njem lahko sodelujejo vsi prebivalci iz občine, ki želijo preveriti svoje sposobnosti v streljanju.«

Kakšen je pomen tako množične strelske prireditve?

»Razen članov strelskih in lovskih družin večina prebivalcev nima veliko možnosti za usposabljanje v strelstvu. Ker je ta dejavnost priljubljena, smo skušali čim širšemu krogu ljudi omogočiti sodelovanje v njej. To je pomembno za razvijanje obrambno-zaščitnih veščin prebivalstva; posebno pripadniki oboroženih sil so bolj prepričani v svoje sposobnosti, če orožje večkrat držijo v rokah. Po drugi strani je prvenstvo zanimivo zaradi razvijanja tekmovalnega duha, izmenjave izkušenj med udeleženci in, ne nazadnje, utrjevanja družabnosti.«

Kako ocenjujete potek dosedanjih prvenstev?

»Organizatorji ugotavljamo, da znajo udeleženci povečini dobro uporabljati orožje. Nekateri so dosegli nekaj izvršnih rezultatov. Čeprav prihaja vsako leto več tekmovalcev, pa ne moremo biti zadovoljni z udeležbo žensk, ki so doslej tekmovalle le posamično.«

Tekmovalci so večkrat izrazili željo, da bi streljali s sodobnejšim orožje, v čemer jim bomo morda lahko ustregli prihodnje leto. Že letos pa so se izboljšale tekmovalne razmere zaradi prenove strelišča.«

Kaj želite povedati o letošnjem prvenstvu?

»V soboto ob 8. uri se bo začelo ekipno tekmovanje. Streljale bodo tričlanske ekipe poljubne sestave iz delovnih organizacij, krajevnih in drugih skupnosti, društev pa družbenih organizacij, ki se bodo najkasneje dan pred prvenstvom prijavile na sekretariatu za LO. Se posebej vabimo srednje šole, da prvenstvo izkoristijo za izvedbo obrambnega dne in obveznega streljanja. Vsem prijavljenim bodo pravočasno sporočili približni čas tekmovanja, da med njim ne bo zastojev ali čakanja. V nedeljo bodo tekmovali posamezniki, ki se bodo prijavili na strelišču pred začetkom streljanja, prav tako ob 8. uri.

In še to! Pokrovitelj bo najboljšim strelcem v posameznih kategorijah podelil priznanja.«

Besedilo: S. Saje
Slika: F. Perdan

Slovesnost pod Krvavcem

Cerklje — V nedeljo dopoldne je bilo na planini Jezerca pod Krvavcem 12. srečanje borcev, aktivistov in planincev krvavškega območja. Srečanja se je v oblačnem in hladnem vremenu udeležilo več kot 300 ljudi, med njimi preživeli borci II. grupe odredov in Kokrškega odreda, praporščaki, predstavniki družbenopolitičnega življenja kranjske občine in cerkljanskega območja ter številni prebivalci vasi pod Krvavcem. Delegacije so k spominskemu obeležju Poti in bojev 2. grupe odredov in Kokrškega odreda položile vence, bogat kulturni program pa so izvedli člani kulturnoumetniškega društva Davorin Jenko iz Cerkelj. Slavnostni govornik je bil Vili Tomat, predsednik medobčinskega sveta SZDL za Gorenjsko, ki je med drugim poudaril herojsko pot II. grupe odredov z Dolenjske prek Jelovice in Krvavca na Štajersko, srečanja z borci Kokrškega odreda oziroma borci Krvavške čete in njenim razbitjem.



Nemška ofenziva pod Krvavcem kljub svoji razsežnosti in veliki vojaški premoči ni dosegla pomembnega uspeha. Borci 2. grupe odredov so prve dni septembra 1942. leta po več kot dva meseca dolgi polni neprestani boj in nadeležnih veških naporov, dosegli svoj cilj. Prišli so na Štajersko. Avgustovski dnevi 1942. leta pod Krvavcem so bili najbolj tragičen dogodek v vse narodnoosvobodilni vojni na območju Krvavca in med dolinami Kroke in Kamniške Bistrice. Ob 13. do 20. avgusta 1942. leta je padlo 24 borcev, od tega 16 iz II. grupe odredov, 14 pa so jih ujeli.

Slovesnost na Jezercih je bila posvečena tudi 40-letnici osvoboditve Jugoslavije, Vili Tomat pa je spregovoril tudi o poslednem izvešanju sprejete politike, kar je vplivalo še na boljše gospodarjenje samo v kranjski občini, ampak po vsej Gorenjski.

Udeleženci pri spominskem obeležju na Jezercih je pozdravil predstavnik II. grupe odredov med drugim poudaril, naj se tradicije narodno-osvobodilne voje, ki dogodkov pod Krvavcem prenašajo na mlajše rodove.

Po slovesnosti je bilo na Jezercih partizansko srečanje borcev 2. grupe odredov in Kokrškega odreda s ostalimi udeleženci proslave; trajalo je to v poznih popoldanskih urah.

Ob tej slovesnosti pa je Avtomotodruštvo Cerklje organiziralo tradicionalni avtorally »Jezerca 85«, se ga je udeležilo kar 15 voznikov. J. Kuhar

Po Titovi poti

Tržič — Štab mladinske pohodne enote Kokrškega odreda pri obiskni konferenci ZSMS v Tržiču v soboto in nedeljo, 21. in 22. septembra prireja tradicionalni, osmi pohod po Titovi poti. Pohodniki, ki se bodo v petek, 13. septembra, prijavili pri OK ZSMS Tržič, se bodo prihodnje soboto ob sedmih jutraj zbrali pri osnovno šolo Kokrškega odreda v Križah. Od tod bodo odšli na Masovno Šijo, kjer se bo utaborila. Druga noč dne pohoda, v nedeljo, 22. septembra, se bodo pohodniki s predvodstvom tržiških alpinistov povzpeli na 1876 metrov visoko Skrbno, kjer je tovariš Tito leta 1934 prestopil državno mejo.

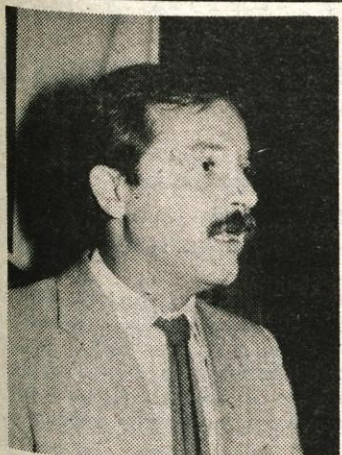
GORENJSKI GLAS Ob 35-letnici izhajanja odlikovan z Redom zaslug za narod s srebrno zvezdo

Glavni urednik: Milan Bajželj

Odgovorni urednik: Jože Košnjek

Ustanovitelji Glasa občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Skofja Loka in Tržič — Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj — Novinarji: Leopoldina Bogataj, Danica Dolenc, Dušan Humer, Helena Jelovčan, Lea Mencinger, Stojan Saje, Darinka Sedej, Marija Volčjak, Cveto Zaplotnik, Andrej Zalar in Danica Zavri-Zlebir — Fotoreporter: Franc Perdan — Tehnični urednik: Marjan Ajdovec — Oblikovalci: Lojze Erjavec in Tone Gurežlj — Predsednik izdajateljskega sveta Mirko Birk (Radovljica) — List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih. — Štavek TK Gorenjski tisk, tisk ZP Ljudska pravica Ljubljana. Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Moše Pijadeja 1 — Tekoči račun pri SDK v Kranju številka 51500-603-31999 — Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, redakcija 21-860, odgovorni urednik 21-835, komercialna, propaganda, računovodstvo 28-463, mali oglasi, naročnina 27-960 — Oproščeno prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72 — Naročnina za II. polletje 1.250 din.

Boris Bavdek Imamo možnosti za razvoj



KRANJSKA GORA — Vodilni ljudje gorenjskih občin in številni gospodarstveniki so se pretekli četrtek v hotelu Kompas v Kranjski gori pogovarjali s članom predsedstva SFRJ Stanetom Dolancem. Sodelovala sta tudi člana predsedstva CK ZKS Marija Vičarjeva in Miha Ravnik. Pogovor je vodil sekretar Medobčinskega sveta ZKS za Gorenjsko Boris Bavdek.

V uvodni besedi je povedal, da je Gorenjska v letošnjem prvem polletju uspešneje poslovala kot Slovenija. Industrijska proizvodnja je bila za 2,2 in izvoz za 24 odstotkov večji kot lani. To je visoko nad republiškim povprečjem. Boljši kot v Sloveniji so tudi finančni rezultati. Za reprodukcijo je gorenjsko gospodarstvo namenilo več denarja, manj pa za osebne dohodke. Dobro so poslovali v kovinski, elektro in gumarski industriji ter v gozdarstvu. Izgube so bile kar petkrat manjše kot lani in gospodarstvo ni imelo težav z likvidnostjo. Investicijska poraba se je več kot podvojila, vendar še vedno ne dosega obračunane amortizacije, kar pomeni, da gospodarstvo še vedno premalo in preveč razdobljeno investira.

Zavedati pa se je treba, da so k dobrim finančnim rezultatom največ pripomogle cene, ki so se v črni metalurgiji letos povečale za 102, v kovinsko predelovalni industriji za 120, elektropredelovalni za 108, tekstilni za 102 in gumarski za 106 odstotkov.

V nadaljevanju je Boris Bavdek govoril o razvojnih možnostih Gorenjske. Dejal je, da mora v prihodnje razvoj sloneti na znanju in tehnološkem napredku. Gorenjska ima zgrajenih dovolj gospodarskih in industrijskih objektov, njena prednost pa so tudi že zgrajene ter predvidene prometne povezave ter geografska lega. V zadnjem letu je bila zgrajena avtocesta do Nakla, pripravljamo se za izgradnjo karavanške predora, ki bo s spremljajočimi dejavnostmi predstavljal nove gospodarske možnosti, v elektroenergetski naprave je bilo v zadnjih desetih letih vloženih več kot 10 milijonov dinarjev. Zgrajene zmogljivosti omogočajo gospodarski razvoj za naslednjih 30 let. Največja sedanja naložba je izgradnja jeseniške elektrojeklarnice, ki bo proizvajala visokokvalitetna jekla. Uvedba novega sistema telefonije v Iskrini Telematiki bo osnova za nadaljnji razvoj elektronike, ugodne možnosti za razvoj pa ima tudi gumarska in kemijska industrija. Pomembne rezultate naj bi dala tudi grafična industrija.

Poseben pomen bo v prihodnjem srednjeročnem obdobju imel razvoj turizma. Enako velja tudi za kmetijstvo, ki sedaj ustvarja le odstotek dohodka gorenjskega gospodarstva.

»Menim,« je dejal Boris Bavdek, »da imamo možnosti za nadaljnji napredek. Graditi pa moramo na diferencialni med dobrim in slabim ter ustvarjati zaupanje v lastne zmožnosti.

Rekli so: Elektrojeklarna bo veljala 45,8 milijarde din

Boris Bregant, direktor jeseniške Zelezarne: »Vsak dan bolj se potrjuje, da smo imeli prav, ko smo odločili, da bo izgradnja elektrojeklarnice na Jesenicah ekonomska sanacija proizvodnje jekla. Po kvalitativnih jeklih je vedno večje povpraševanje, saj je od njih odvisen velik del predelovalne industrije. Elektrojeklarno smo začeli graditi 1. avgusta lani, zgrajena pa naj bi bila celo pred rokom — februarjem 1987. Žal pa inflacija stalno povečuje vrednost. Predvidena cena 18,2 milijarde, izračunana v začetku gradnje, bo narasla na 45,8 milijarde dinarjev, če upoštevamo 6-odstotno mesečno inflacijo. Vsi izvajalci — Rudis, Gradis in tuji partnerji delo dobro opravljajo.«



Negotovost načena sodelovanja

Slavko Zalokar, direktor kranjskega Tekstilindusa: »V Tekstilni industriji smo sodelovanje med proizvajalci osnovnih surovin in predelovalci lepo uredili in se dogovorjena tudi držimo. Rezultat bo milijarda dolarjev izvoza ob 90-odstotni odpisanosti opreme jugoslovanske tekstilne industrije. Izvozi-vo 72 odstotkov finalnih izdelkov in le 28 odstotkov preje in metrskega blaga. Nad urejeno sodelovanje pa se sedaj zgrinja črn oblak — nova devizna zakonodaja, za katero nismo še ne vemo, kakšna bo. Če bodo zakoni takšni, kot jih napovedujejo, bomo lahko dobro vpeljano sodelovanje vrgli v koš. Bojimo se, da bomo odvisni od nekega uradni-

ka, ki bo določal, kako in kateri naj med seboj sodelujemo. Negotovost v pričakovanju nove zakonodaje že trga odnose znotraj repoverije, krepi se klirinški izvoz. Slednji tu-



di zato, ker imajo vzhodni izvozniki prednost pri delitvi surovin iz vzhoda, ki jih potem pogosto za zelene dolarje prodajajo doma.«

Karavanški predor še letos



Srečko Mlinarič, predsednik izvršnega sveta jeseniške občine: »Te dni izbiramo izvajalca, ki bo gradil Karavanški predor. Javilo se je 12 domačih in 7 tujih firm. Izbrali bomo najboljšega. Za dobri dve tretjini investicije je denar zagotovljen. Menimo, da bo Karavanški predor, ki naj bi ga začeli graditi že pred zimo, spodbudil razvoj turizma, za katerim imamo tudi v našem koncu velike načrte. Do leta 2000 naj bi imeli 2000 postelj v družbenem sektorju in 1000 pri zasebnikih. Trgovina sedaj ni vključena v turistično gospodarstvo, vendar bo morala postati enakopraven partner v turistični ponudbi.

Nelojalna konkurenca na tujih trgih

Rok Gašperšič, direktor GLG: »Jugoslovansko tržišče je prenapolnjeno z lesnimi proizvodi, pred-

Iz razprave Staneta Dolanca

Kljub dolgovom ne smemo zaostajati

Dolgove tujini moramo vračati, hkrati pa skrbeti za tehnološki razvoj — Izvoz je naša nuja, zato bo nova devizna zakonodaja omogočala in spodbujala vključevanje v mednarodno delitev dela

»Dolgove tujini moramo vrniti, ker je to vprašanje naše neodvisnosti in suverenosti. Vendar pa moramo v času, ko bomo vračali dolgove, najti kapital za tehnološki razvoj. Jugoslavija v tem času ne sme čakati z razvojem. To bi bilo pogubno. Pomenilo bi, da bi bili že čez 10 ali 20 let, četudi bi vrnili vse dolgove, kolonija in privesek gospodarstva Evrope in sveta,« je v pogovoru z gorenjskimi gospodarstveniki in političnim aktivom dejal Staneta Dolanc. Izvoz je naša nuja. Zato je zelo pomembno, kakšni bodo naši devizni zakoni. O njih bodo odločale delegatske skupščine in prepričan sem, da bo nova devizna zakonodaja takšna, da bo spodbujala hitrejšo vključevanje v mednarodno delitev dela.

Zavedati se moramo, da živimo v Jugoslaviji v zapleteni mednarodni skupnosti, v kateri postajajo gospodarska vprašanja pogosto tudi politična. Nacionalnega vprašanja še nismo v celoti rešili, ker je to dolgotrajen proces. Bolj ko bomo razvijali samoupravne odnose, lažje bomo premagovali nacionalne probleme in dosegli prevlado skupnega interesa nad posamičnim. Vsem interesom hkrati ni mogoče nikdar ustreči. Razmere v Jugoslaviji lahko urejamo edino s sporazumevanjem in dogovarjanjem. Tega se zaveda velika večina ljudi. Rekel bi, da je naš položaj sorazmerno ugoden tudi zato, ker ljudje vedo, da si lahko vsi naredi in narodnosti zagotovijo prihodnost, socialni in nacionalni razvoj edino v skupni državi — Jugoslaviji.

Ne vemo, kaj ljudje hočejo

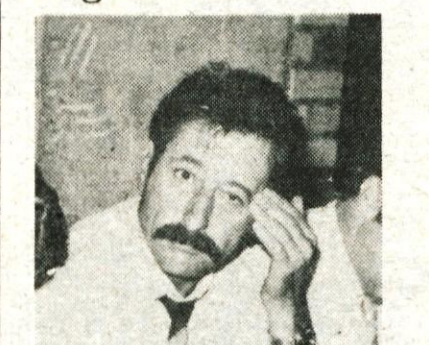
Nihče danes v pogovoru ni omenil krajevne skupnosti. Menim, da smo pri nas krajevno skupnost povsem zanemarili. Občinske skupščine odločajo brez krajevne skupnosti. Pravijo, da je to hitreje. Mogoče je res hitreje, toda za večino stališč potem nimamo nobene podpore ljudi. Prav nič ne vemo, kaj ljudje o teh stvareh mislijo. Če so ljudje odrinjeni od odločanja, izgubljajo voljo, so apatični in niso več zainteresirani, ker menijo, da je povsem vseeno, če kaj rečejo ali ne. Odločili bodo na Jesenicah, v Kranju ali kje drugje. Delovanje krajevne skupnosti smo za-

vsem zaradi manjšega izvoza v Sovjetsko zvezo. V prihodnjem srednjeročnem obdobju bo še težje, saj naj bi na vzhod izvozili štiri petine manj pohištva kot doslej. Vsa



ta proizvodnja sedaj pritiska na domači pa tudi na tuji — konvertibilni trg, tudi z nelojalno konkurenco, ki je povsem v nasprotju s poslovno moralo. Cene so do 30 odstotkov nižje. Kaj tem tovarnam omogoča, da so tako poceni? Pomoč dobivajo iz sredstev za nerazvite, toda namesto, da bi denar vlagale za razvoj, z njim krijejo stroške poslovanja in s tem celotno panogo vlečejo na dno.«

V čigavem imenu bodo delegati dvignili roke



Jože Smole, predsednik radovljiskega izvršnega sveta: »Ko smo se v Radovljici pogovarjali o novi devizni zakonodaji, so bili vsi proti.

ne marili. Brez te osnovne celice pa ne more delovati politični sistem, kot ne more hiša stati brez temeljev.

Predsednik se menja, oblast ostane

Pred volitvami se veliko govori o enoletnem mandatu. Uvedba enoletnih mandatov je bila po moje opravičljiva in koristna samo v nekaterih organih federacije. Predvsem mislim na predsedstvo SFRJ in CK ZKJ in mogoče še kje. V SZDL, sindikatih, gospodarski zbornici pa že nisem povsem prepričan. Čisto brez potrebe se grejo enoletne mandate v družbenih organizacijah. Marsikje se je zaradi tega okrepila moč administracije in birokracije. Predsednik skupščine in izvršnega sveta se menjata, uprava pa ostane. Ta ima oblast, ta vedri in oblači in ima vedno meč moči in oblasti. V njej je mnogo nesposobnosti in korupcije. Birokrati delajo domala vse, kar se jim zahoče. Ljudje pa izgubljajo zaupanje in za vse krivijo sistem in ZKJ. Naloga ZK pa tudi vseh skupščin in samoupravnih organov je, da začne delati na tem, da bo uprava prišla pod družbeno kontrolo in da bo hkrati zagotovljena zakonitost, red in odgovornost.

Družbena lastnina prehaja v privatno last

Poseben problem je odnos do družbene lastnine. Ta vse bolj prehaja v zasebne roke. To je eden ključnih problemov naše bodočnosti in stabilizacije. Kolikokrat smo poskušali menjati davčni sistem, pa ga nismo uspeli, ker je bil tudi v vrstah komunistov odpor. Letos pričakujemo milijardo 300 milijonov dolarjev od turizma. Ob tem vsi pravijo, da je to le polovica dejanskega izkupička. Po nekaterih ocenah naj bi imeli Jugoslovani doma 3 milijarde dolarjev v devizah, pa jih ne znamo pridobiti v banke. Ta problem individualizma in egoizma, ko vsak skrbi le zase, poraja razne lokalizme, od tovarniških, krajevnih in drugih monopolov. Kot na primer v Kranjski gori, kjer ne pustijo nobenega drugega kot Kompas in Gorenjke zraven in se ob tem odrekajo milijardam investicij.

Tudi tisti, ki več uvažajo kot izvažajo. Zato se sprašujem, v čigavem imenu bodo delegati v zvezni skupščini dvignili roke, če gospodarstvo predloga ne podpira.«

Vse več obrazcev in zahteve po zmanjšanju administracije

Franc Podjed, direktor kranjske podružnice SDK: »Naša služba je predlagala, naj bi zmanjšali število postavk v bilancah (obračunih in zaključnih računih). Nemsto odgovora smo dobili še zahtevnejše obrazce. Namesto prejšnjih 506 je v nove treba vpisati 576 podatkov,



zraven pa izpolniti še nekaj novih obrazcev. Pravkar pripravljamo nov predlog, po katerem naj bi število podatkov bilanci zmanjšali od 576 na 261. Bojimo se, da bo naš predlog spet romal v koš, hkrati pa bomo prejeli nove deklaracije o zmanjšanju administracije.«

Premalo prislunemo ljudskim problemom

Pavel Noč, direktor Verige: »Pogosto ne znamo prislunhiti ljudem, ki marsikje slabo živijo. Zaradi slabih dohodkov v preteklosti so danes zelo prizadeti ljudje, ki odhajajo v pokoj. Veliko žensk, ki so prid-

Tisoče kubikov lesa gnije po gozdovih

Domači trg je zasičen s pohištvom, ameriški pa je odprt za neomejene količine pohištva, vendar masivnega. To pohištvo sedaj izvažajo v Ameriko Italija, ki od nas kupuje rezan les. O tem pri nas ne govorimo, čeprav bi lahko v kratkem času prestrukturirali lesne industrije. Ra-je krivimo zakone in sistem.

Po drugi strani pa ne vem, če imamo še kje tako neočiščene gozdove kot pri nas. Na tisoče kubikov lesa gnije ob cestah. Če kdo vzame hloed, takoj plača kazen, zgnije pa lahko. Hkrati so drva skoraj po star milijon. Ljudje bi lahko očistili gozdove in prišli do poceni kurjave. Gozdarji pravijo, da so takoj zato, le da ljudje nočejo. Če pa vprašas ljudi, pravijo, da bi delali drva, pa jim ne pustijo.

Turizem — privesek gospodarstva

Avstrija zasluži letno s turizmom med 6 in 8 milijardami dolarjev. Koroska več kot vsa Jugoslavija. Osebnost mislim, da pri nas turizma sploh nimamo. To, kar imamo, je le privešek gospodarstva. V zgornjesavski dolini in na Gorenjskem turizma nihče ne jemlje resno. Breme stabilizacije nosi na plečih delavski razred. Veliko lažje bi bilo, če bi del bremena prenesli na turizem, na izkoriščanje naravnih lepote in naravnih danosti. To ne velja le za Gorenjsko, temveč za celo Jugoslavijo. Od meje — od Špika v Martuljku do konca avtoceste ni niti ene restavracije, kjer bi se gost najedel. Špik pa je poln od jutra do večera, vendar direktor pravi, da imajo izgubo, ker da ljudje kradejo.

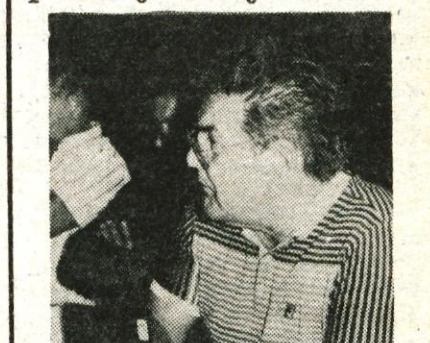
Najprej pomesti doma

Povsod se kaže na zvezno administracijo in njene zahteve, pozablja pa na domačo občinsko. Res ne zahteva 560 obrazcev ampak morda le 250, toda množi se ravno tako kot zvezna, na krajevne skupnosti, SZDL, tudi ZK in ljudi pa pozablja. Pred kratkim mi je povedal kmet iz Kranjske gore, da je bil zadnji funkcionar pri njem pred 20 leti. Od tedaj pa na kmetu ni bilo še nobenega političnega aktivista, da bi jim karkoli povedal. Bilo bi torej dobro, če bi zadeve najprej uredili doma, da bi potem imeli večje moralne pravice zahtevati, kako določene stvari poenostaviti. Tudi drugod. L. Bogataj



no delale polno delovno dobo, nima dovolj pokojnine za preživljanje manj od zagaraniranega osebnega dohodka. Problem so nadomestila za boleznine, dopuste in podobno. Do razlik prihaja tudi zato, ker povsod ne spoštujejo družbenega dogovora o delitvi dohodka in osebnih dohodkov.«

600 turističnih postelj manj



Jože Borštnar, predsednik turističnega društva Kranjska gora: »V zadnjih 10 letih smo v Kranjski gori izgubili več turističnih postelj, kot smo jih sezidali. Pri zasebnikih je bilo 1200 postelj, sedaj jih je pol manj. Z vsakim novim hotelom se namreč slabša infrastruktura, namesto da bi bilo obratno. Nihče ne zida stanovanj za delavce, zato se turistične sobe spreminjajo v stanovanja. Kar torej na eni strani za drag denar zgradimo, na drugi poderemo.«

Brez konkretnih razčiščevanj v leški Verigi

Znane ocene in načelna stališča

Pogovor komunistov Verige z delovno skupino centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije o aktiviranju lastnih moči v delovni organizaciji.

Lesce — V leški Verigi so v letošnjem prvem polletju v primerjavi z lanskim povečali obseg proizvodnje le za en odstotek, čeprav so načrtovali večjo rast; še posebej, ker so lani in letos osem izrabljenih strojev zamenjali z novimi. Izvoz je porastel za 29 odstotkov (vrednostno za šest), vendar navzlic temu obetavnih načrtov prodaje na tuje ne bodo v celoti izpolnili. Njihovi stroji so 95-odstotno izrabljeni in četudi izvozi tretjino izdelkov, jim ostane premalo deviz za hitrejše posodabljanje. Za obratovanje imajo več kot dve tretjini svojega denarja; načrtujejo, da bodo kmalu razpolagali že s tremi četrtinami poslovnih sredstev, medtem ko so pred tremi leti imeli za to le 57 odstotkov lastnega denarja. V prvem polletju so za osebne dohodke izplačali manj, kot bi lahko, vendar bodo razliko do konca leta nadoknadili. Vrtočlavo so narasle obveznosti iz dohodka: prispevki za samoupravne interesne skupnosti materialne proizvodnje in za nezavzete so bili letos v primerjavi z lani še enkrat večji.

Letos in v naslednjih letih čakajo 1350-članski delovni kolektiv številne naloge: zmanjšati morajo zaloge, dokončati naložbe, usmeriti proizvodnjo na izdelovanje kakovostnejših in zahtevnejših izdelkov, povečati izvoz, zapolniti kadrovske vrzeli, stare in dotrajane stroje nadomestiti z novimi in sodobnejšimi, izboljšati organizacijo dela, dvigniti delovno storilnost. Le-ta je v prvem polletju v primerjavi z enakim lanskim obdobjem resda porasla, vendar v Verigi ugotavljajo, da so ponekod še precejšnje rezerve. Analize so namreč pokazale, da bi lahko nekateri naredili v osmih urah tudi za tretjino več, kot naredi sedaj.

Čeprav ima Veriga kar precej gospodarskih težav — in razen tega so še vsem dobro v spominu ne-

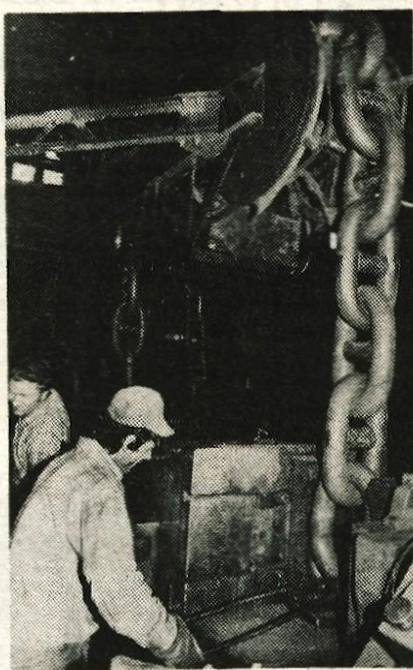
Sestanki »požrli« 400 ton izdelkov

Nedavni dogodki v Verigi, povezani z nezadovoljstvom delavcev, s funkcionskimi plačami in z izstopom iz sindikata, so povzročili obilico sestankov, zaradi katerih je močno trpela tudi proizvodnja. Verjeli ali ne: sindikalna prerekanja so »požrli« štiristo ton izdelkov.

davna sindikalna prerekanja o funkcionskih plačah in o izstopu iz sindikata — je bil pogovor komunistov Verige z delovno skupino centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije, v kateri je bil tudi Roman Albreht, kar preveč splošen in načelen, vsekakor pa premalo osredotočen na probleme, ki ta čas terjajo delavce in komuniste največje delovne organizacije v radovljiški občini. Razpravljali

Petinšestdeset delavcev na obrambno usposabljanje

65 delavcev v Verigi, predvsem orodjarjev in vzdrževalcev, bo odšlo na enotedensko obrambno usposabljanje, kar bo povzročilo nov izpad v proizvodnji. V delovni organizaciji opozarjajo, da sicer podpirajo tovrstno usposabljanje njihovih delavcev, da pa bi ga morali urediti tako, da ne bi trpela proizvodnja. Deset delavcev bi še lahko pogrešili, 65 naenkrat zelo težko.



so opozarjali na že znane ocene, ob katerih bi se najlaže rekli: nehamo že ugotavljati — ukrepajmo. Govorili so o odgovornosti, o načrtovanju, gospodarskih razmerah, vlogi zveze komunistov in njenih enotah — še o čem. Premalo je bilo odločnega razčiščevanja, iskanja poti iz težav, soočanja o povsem določenih zadevah. Komunisti Verige so tudi sami priznali, da so preveč obotavljivi, da kar čakajo, kdo bo začel odločno akcijo, da so premalo učinkoviti, da nimajo pravega vpliva med delavci v proizvodnji...

Sploh ni čudno, da je pred nedavnim v Verigi prišlo do nemirov (je dejal eden od razpravljalcev). Povprečni osebni dohodki so v prvem polletju znašali 42 tisoč dinarjev, najnižji 28.800 in najvišji 110.000 dinarjev. Če bi hoteli ohraniti standard izpred nekaj let, bi morali v letošnjem prvem polletju razdeliti za osebne dohodke še dodatnih 285 milijonov dinarjev, tako da bi povprečni mesečni prejemki znašali 66 tisočakov, najnižji 42 in najvišji 182 tisoč dinarjev. Ne le osebni dohodki, tudi neenakomerno razvijanje tozgov oziroma njihovih tehnologij, je eden izmed razlogov za nezadovoljstvo kakor tudi neustrezno spodbujanje (nagrajevanje) inventivnosti. Pri tem ima pomembno vlogo tudi gorenjska »fovšija«, so poudarili.

C. Zaplotnik

Planiki gre letos slabše

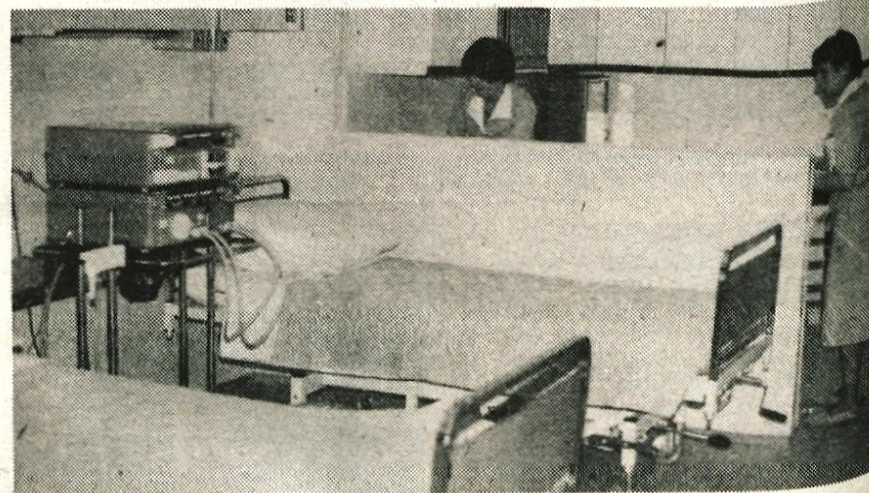
Staranje opreme, zahtevna proizvodnja za izvoz pa tudi slab odnos do ustvarjalnega dela — vse to kaže Planiki na slabše gospodarsko leto

Kranj — Čeprav v Planiki vedo, da so v usnjarski industriji rezultati gospodarjenja v drugi polovici leta navadno boljši kot v prvi, se nikakor ne slepijo, da je bilo v prvih dveh mesecih letos marsikaj izgubljenega. Zastoji na začetku leta se namreč poznajo še sedaj, čeprav so zamujeno skušali nadoknaditi tudi z delom ob sobotah. Kljub temu je bila v prvem polletju proizvodnja za okoli 4 odstotke pod načrtovano.

Vendar pa to ni edini razlog za slabše gospodarjenje v tem letu, so v razgovoru z delovno skupino CK ZKS, ki jo je vodila Milica Ozbič, poudarili komunisti Planike. Dosedanje dobro nekajletno delo je Planiki pomagalo v prve vrste dobrih gospodarjev in velikih izvoznikov, a sedanja stanja nikakor ne opravičujejo le s splošnimi, za vse veljavnimi pogoji gospodarjenja. Letos bi se lahko, na primer, takoj odzvali na zastoj v proizvodnji z dodatnimi deli za kooperante, ozkih grl v šivalnicah gornjih delov niso odpravili z novimi delavci. Prav tako niso vplivali na skokovit porast stroškov za energijo in transport. Obveznosti do izvoza so velike, proizvodnja za Addidas in Salamander pa zahtevna in narekuje tudi hitra prilaganja v tehnologiji. To pa se je v Planiki, ki zadnjih nekaj let ni bistveno modernizirala svoje opreme, odrazilo v slabših poslovnih rezultatih. Tako kot drugim je tudi Planiki domači trg dal čutiti slabšo kupno moč, kar se je junija pokazalo v manjši prodaji čevljev in naraščajočih zalogah. Petindvajsetodstotni popust pri obutvi je julija sicer dokaj hitro zmanjšal zaloge po trgovinah, — toda, če bi lahko tudi druge težave odpravljali tako enostavno (s popusti), bi bilo vse skupaj prelahko.

Verjetno bi imeli nekaj težav manj, če bi se resneje lotili izvajanja že dve leti starega stabilizacijskega programa, v katerem ne manjka nalog za racionalnejše gospodarjenje. Toda odnos do dela, predvsem ustvarjalnega, je slab, kot je poudaril direktor Anton Gros. Če je uvažanje novega znanja in novih postopkov v proizvodnji odvisno tudi od novih kadrov, sprejemljivejših za drugačen način dela, bodo v Planiki morali izvesti tudi take spremembe. Žal se v zadnjih desetih letih očitno niti za las ni spremenila potreba po izobraževanju ob delu, saj kar polovica vodstvenih in vodilnih delavcev nima zahtevane izobrazbe; na nekaterih področjih, na tako pomembnem, kot je na primer tehnološka priprava dela, pa je to razmerje še slabše. Spodbuditi izobraževanje, slabe delavce zamenjati, izboljšati način nagrajevanja po delu, utreti inovacijam pot iz pravilnika tudi v proizvodne hale, to je le nekaj iz spleta med sabo povezanih nalog. V Planiki se zavedajo, da bo treba ukreniti marsikaj, kar imajo zdaj šele na straneh stabilizacijskega programa. To pa bi jim konec koncev olajšalo tudi odgovornost do izvoznih obveznosti, ne da bi te postale za tako velikega izvoznika kot je Planika preveliko breme.

L. M.



Jesenice — V Bolnišnici Jesenice je že 75 odstotkov opreme odpisane.

Tudi v bolnišnicah oprema hitro stari

Še so rezerve — to je dokaj obrabljen izraz za možnosti, ki jih tudi v gorenjskem zdravstvu doslej še niso povsem izkoristili. Veliko pa je bilo storjenega prav pri bolnišničnem zdravljenju, k čemur so pripomogli tudi zaposleni v Bolnišnici Jesenice

JESENICE — Na Gorenjskem so v zdravstvu in zdravstvenem varstvu veliko naredili za racionalnejšo porabo zdravstvenega dinarja. To se je pokazalo v zadnjih letih, saj ni bilo zdravstvene delovne organizacije ne zdravstveni skupnosti, ki ne bi izvajala nalog iz stabilizacijskih programov. Ne nazadnje je uspel tudi tako težak poseg (vsaj za zaposlene zdravstvene delavce), kot je bila selitev otološkega oddelka iz Kranja v jeseniško bolnišnico. Kot se rado zgodi, pa se zatika pri malenkostih, ki pa bi lahko pomenile veliko. Preselitev 40 delavcev na Jesenice je uspela, dveh delavcev iz administracije pa nikakor ne uspejo prepričati za »selitev« v Kranj, da bi tako združili oziroma zmanjšali administracijo.

To je le drobec iz razgovora s komunisti v gorenjskem zdravstvu in še posebej z Bolnišnico Jesenice ob obisku delovne skupine CK ZKS, ki jo je vodila Marija Vičar. To, da je gorenjsko zdravstvo znalo marsikaj najti učinkovite poenostavitve, velja tudi za jeseniško bolnišnico. Tej je v zadnjih petih letih uspelo skrajšati ležalno dobo, kar je seveda tudi velik prihranek za to, najdražjo obliko zdravstvenega varstva. Znali pa so poiskati tudi notranje rezerve, saj so delež za osebne dohodke v skupnih stroških zmanjšali v petih letih od 62 na 46 odstotkov — to pa je tudi najnižja meja, ki je še opravičljiva.

Ali bo zdaj tudi v zdravstvu potreben samoprispevek, kot ga poznamo za gradnjo šol, se je vprašal direktor

delovne organizacije Gorenjske bolnišnice Pavle Dolar. Kajti tako kot drugim zdravstvenim organizacijam tudi jeseniški in drugim bolnišnicam zmanjkuje za sodobno opremo, kar zdaj sicer še dokaj uspešno rešujejo z obračanjem na združeno delo. Toda napredovanje stroke zahteva tudi novo znanje, strokovno literaturo, ki jo morajo zaradi pomanjkanja denarja v ustanovi, kot je povedal dr. Vidali, zdravniki loviti kjerkoli, kakor sami vedo in znajo. Z zastarelo opremo in zastarelim znanjem pa seveda prikrajšujemo bolnike. Marsikomu ni povsem jasno, da mora tudi bolnišnica investirati, če hoče najmanj obdržati strokovni nivo (kaj šele ga dvigati). To ni povsem jasno niti sestavljalcem občinskih razvojnih planov, ki domače zdravstveni dom še vidijo, regijske bolnišnice pa že ne več.

Bolnišnica Jesenice ni edina, ki srečuje s 75-odstotno iztrošenostjo opreme. Marsikaj bi bilo lahko drugače, če bi se v gorenjskem zdravstvu končno otrešli nekaterih ozkostih in bi, na primer, od zapisovanja o potrebnem združevanju sredstev amortizacije v zdravstvenih delovnih organizacijah že stopili korak naprej. Razen že omenjenih rezerv glede združevanja oziroma boljše organizacije administrativnih del so tudi take naloge, kot je združevanje denarja na žiro računih zdravstvenih skupnosti in zdravstvenih organizacij. To bi pomagalo odpravljati likvidnostne težave, ki tudi jeseniški bolnišnici niso neznane.

L. M.

Ob 30-letnici Jelovice

Nikdar nisem mislil, da bi šel drugam

Škofja Loka + S slavnostno sejo delavskega sveta in odprtjem tovarne vratnih kril na Trati so delavci Jelovice, družbenopolitični delavci škofjeloške občine in številni poslovni sodelavci proslavili trideset let združitve lesne industrije na škofjeloškem in širšem gorenjskem območju ter osemdeset let lesne industrije v Škofji Loki. Razen nove tovarne vratnih kril na Trati je kolektiv Jelovice od sobote bogatejši za tovarno vratnih podbojev v Predvdoru in moderen računalnik v računskem centru.

Kot je poudaril sobotni slavnostni govornik, predsednik skupščine občine Škofja Loka Matjaž Čepin, je razvoj industrije v občini v mnogočem odvisen od lesne proizvodnje, koder pa ima Jelovica pomembno mesto. Pri premagovanju trenutnih težav v lesni industriji ima Jelovica veliko prednost, saj si je v preteklosti z dobrim delom in lastno trgovsko mrežo prislužila dobro ime. Vendar pa ga bo v hudi konkurenci, ko proizvodna zmogljivost jugoslovanskih lesnih tovarn že daleč presega naše potrebe, težko zadržati. Zato bo treba izvažati več kot doslej.

Sobotna slavnostna seja v Jelovici je bila tudi priložnost, da so podelili priznanja svojim dolgoletnim pridnim delavcem. Nekateri izmed njih smo povprašali, kako se spominjajo dela v Jelovici pred tridesetimi leti in kako se danes počutijo v kolektivu.

Franc Ažbe je zaposlen v obratu v Gorenji vasi: »Pred tridesetimi leti sem se izučil za mizarja in zaposlil v obrtnem podjetju Mizar v Gorenji vasi. Ko smo se leta 1963 združili z Jelovico, se je naše delo zelo spremenilo. Prej smo delali izdelke od začetka do konca, imeli smo slabe stroje. Takrat smo začeli s serijsko proizvodnjo in danes delamo le okna. Čeprav sem v tej to-

varni že od začetka, nisem nikoli pomislil, da bi zamenjal delo. Večsah sem bil mizar, sedaj pa sem vodja izmene.«



Lojze Igličar je izmenovodja v prirezovalnici: »Izučil sem se za letarja in se kasneje prekvalificiral v stavbnega mizarja. Naredil sem tudi šolo za industrijskega delovodjo, vseskozi pa sem zaposlen v Jelovici. Razen tehnoloških sprememb, novih strojev, elektronike in avtomatike je največja sprememba, ki sem jo opazil v tridesetih letih, odnos do dela. Moja želja ob tridesetletnici je, da bi med delavce zopet prišla zavest, da brez dela ni uspehov, da je potrebno dobro delati, dobro delo pa pravilno nagraditi. Ni več pravih odnosov med nadrejenimi in podrejenimi in zato ne prave delovne discipline.«



Milica Brelih je zaposlena v finančno-računovodski službi: »Že štiriintrideset let sem zaposlena v lesni industriji. Delati sem začela v Šimicevi tovarni furnirja v Bodo vlah, kjer sem dve leti delala v proizvodnji. Ker je bila potrebna pomoč v pisarni, sem začela pomagati tam. Nato sem naredila administrativno šolo in se takoj, ko smo se preselili na Trato, zaposlila kot obračunalka osebnih dohodkov in skladiščna administratorica. Delala sem tudi kot analitičarka. Poudariti moram, da je ena največjih sprememb, razen tehnoloških, da smo včasih več delali, da smo imeli drugačen odnos do dela. Danes skušam te izkušnje prenesti tudi na mlajše, vendar je težko.«

V. Primožič
foto: F. Perdan



Anton Kuznik je bil eden izmed tistih, ki so dobili priznanje ob tridesetletnici dela.

Akvarelist Stane Perko razstavlja v LTH

prostorih družbene prehrane v škofjeloški LTH so prejšnji teden odprli razstavo akvarelov, ki bo na ogled do konca septembra

Umetnik STANE PERKO se je rodil 23. junija 1933 v Trzinu. V Ljubljani je na pedagoški akademiji diplomiral na smeri fizika-tehnika in je danes zaposlen kot profesor tehničnega pouka v osnovni šoli heroja Bračiča v Bistrici pri Trzinu.

To so le skopi življenjski podatki; veliko več pa nam o Stanetu Perku povedo njegovi akvareli, razstavljeni v Loški tovarni hladilnikov.

Akvarel, s katerim se STANE PERKO največ ukvarja, štejejo med najzahtevnejše likovne tehnike. Zahteva brezkompromisno obvladane risbe, kompozicije in barvnih odnosov, v samem ustvarjalnem postopku pa je pri tem izredno pomembno občutno opazovanje motiva, kjer je treba domala »bliskovito« reagirati na vse svetlobne in barvne, obenem pa tudi razpoloženske premike v naslikani krajini. Vse to Stane Perko posrečeno združuje, samemu slikanju pa se odziva izrazito razpoložensko. Nikdar ne bo posebej po se tako mikavnem motivu, če njem tisti hip ne bo »prižgana« nit ustvarjalne volje. In prav te volje je v Stanetu Perku izjemno veliko, saj se mora v ustvarjalnem procesu spopasti z nešteti težavami, ki so drugim prihranjene.

Poznamo dve vrsti akvarela: suhi, pri katerem je barva locirana s trdnim in jasno risbo, in mokri (pravzaprav pravi) akvarel, pri katerem nam občutek, da gre za naključno peljvanje barvnih lis v enotno podobo. Možna je tudi kombinacija obeh, pa mora umetnik zelo previdno dooloci njihovo medsebojno razmerje, vendar vnaprej predvideti njuno kompozicijsko gradnjo. Torej gre pri akvarelu, na videz bežno in naključno zaslikih podobah za izredno zahteven

pristop. Perko, ki je do svojega ustvarjanja dokaj samokritičen, si je pristop »olajšal« z izjemnim poznavanjem risbe, ki so jo spoznali že njegovi učitelji v času študija; še danes mu zelo »leži« risba z ogljem, prav to poznavanje in obvladnje risbe pa ga je skupaj z izdelanim smislom za kompozicijo (zlati rez) pripeljalo do sedanje likovne kulture.

Ne bo odveč, če dodamo še drugo umetnikovo razsežnost — fotografijo, s katero se Perko ukvarja že skoraj trideset let. V fotografiji in predvsem v diapozitivih že zaslutimo Perkov občutek za kompozicijo, kjer z »zamikom« osrednjega motiva v zlati rez gradi motiv do popolnosti. In kaj so Perkovi najpogostejši motivi? To so predvsem razpoloženske podobe gorenjske, dolenske in primorske krajine; domačnostne podobe dolenskih pa tudi gorenjskih knetičij, polj in stezic med njimi. Nikdar pa niso to motivi sami po sebi; vedno je v njih slikarjevo razpoloženje, zdaj otožno, zdaj skrivnostno poglobljeno. Je morda v tem odgovor, zakaj sta tu in tam Sava in Krka že kar nadrealistično zelenomodri, da tu in tam polje zažari v zubljenih pramenih rdečermene topline? Prav gotovo pa je, da impresionizem Perkovih mokrih akvarelov (Sava, Krka) v ničemer ne zaostaja za velikanim akvarela Ljubom Ravnikarjem, ki je o svojem delu dejal: od stotine narejenih akvarelov jih le deset upam predstaviti občinstvu. Pretirana samokritičnost? Ne, predvsem poštenost do vrednot likovnega ustvarjanja, poštenost do slikanja nasploh, do umetnosti.

In natanko tak je tudi Stane Perko. Janez Šter

Zaključni koncert poletne violinske šole

Z nastopom desetih udeležencev letošnje, druge po vrsti POLETNE VIOLINSKE ŠOLE ljubljanskega Cankarjevega doma v Vili Bled se je končala še ena poletna pedagoško-glasbena akcija. Tokrat so ji botrovali kot mentorji, voditelji in kreatorji sloviti violinist ter v svetu veliko bolj kot doma uveljavljeni godalni učitelj IGOR OZIM, njegova asistentka CHRISTINE HUTCAP ter klavirski spremljevalci-korepetitorji NADA OMAN, NEDA JANKOVIČ-BRGLEZ in VLASTA DOLEŽAL RUS. Kljub temu da umetniški program vseh desetih nastopajočih violinistov in njihovih spremljevalcev v paviljonu Vile Bled ni pokazal posebnih programskih napreznj, je druga Ozimova Poletna violinska šola že dela nekaj vidnejših umetniških rezultatov. V ospredju so bili najprej skladatelji-violinisti (Saraste, Suk, Wieniawski in Dvoržak), povsem nepričakovano violinsko težo pa je imel popularni in univerzalni Ludwig van Beethoven s kar štirimi Sonatami, vendar pa (razen v enem primeru) niso bile izvedene s kompletnimi stavki. Duo-sonatam bonskega glasbenika smo tako prisluhnili v izvedni violinistov Klementine Pleterški, ki je igrala A-dur sonato (1. st.), Draga Arka, ki je igral prvi stavek D-dur Sonate, Tatjana Špragarjeve za igro G-dur, op. 30/30-Sonate (1. st.) in Tatjana Lipovšek, ki je igrala celotno D-dur, op. 12/1 Beethovenovo Sonato za violino in klavir. Najbolj značilno soigro godala in klavirja so v teh Sonatah prikazali Drago Arko s pianistko Vlasto Doležal-Rusovo, Tatjana Špragar in Nado Omanovo in Tatjana Lipovšek z Nedo Jankovič-Brglezovo. V drugih, violinsko popularnejših delih Sarasteja, Suka, Wieniawškega in Dvoržaka pa smo prisluhnili še violinskim igram Borisa Kuharskega, najmlajšega udeleženca Stefana Milenkovića, Mirana Kolbla in Elenid Owen.

Šele v sklepu pa je bilo slišati tudi programsko vznemirljiva violinska glasbena dela, zaradi katerih se je še posebej splečalo prisluhni omenjenemu koncertu. Že Ovnova igra za Saint-Saënsovo Havanaiso, še zlasti pa Ysayeva Solo sonata št. 3 z Julijano Pejič in 1. stavek Sibeliusovega Violinskega koncerta v d-molu z edino Azijko Yasuho Shime, so bili prav gotovo programski, umetniški in violinski viški večera. Tako po programskem rezultatu kot po igri mladih in nadebudnih violinistov ter seveda očitnem vplivu obeh mentorjev (Ozim in Hutcap), so bila prav slednja glasbena dela najboljše točke tega violinskega glasbenega večera. Kljub letošnjemu evropskemu letu glasbe je minil brez glasbe slavljencev Johana Sebastiana Bacha in Georga Friedricha Händla. Hvaležna in številna publika v paviljonu Vile Bled je dala čutili željo po ponovnih glasbenih srečanjih na Bledu. Franc Križnar



Milica Debeljak s svojimi učenci — Foto: D. Papler

Pomen kulturnega življenja v kraju

Milica Debeljak iz Seničnega že vrsto let skrbi za glasbeno kulturo v svojem kraju, še posebno veliko pa dela z mladimi glasbeniki in pevci

Senično — »Vse moje življeje je prežeto s kulturo, še posebno na glasbenem področju... Pomeni mi veliko in mi je življenjska izpoved, ki sem jo vedno prenašala na mladi rod. Velik je pomen kulturnega življenja v kraju, še posebno ljubiteljskega, ki bi moral postajati vedno bolj množičen, saj na vsakega vpliva, ga oblikuje...«, pravi MILICA DEBELJAKOVA. 70-letna upokojena predmetna učiteljica iz Seničnega je med vojno in po njej učila mlade igrati na harmoniko in klavir. V letih od 1947 do 1952 je bila voditeljica in ustanoviteljica glasbenega tečaja, iz katerega se je razvila tržiška glasbena šola. Prvi nastop in koncert zboru meščanske šole je imela že leta 1940. Z zborom nižje gimnazije je po vojni nastopala na številnih pevskih taborih. V Mestnem gledališču ljubljanskem je imela leta 1953 samostojen koncert, pod njenim vodstvom pa sta leta 1954 pevski zbor in orkester Glasbene šole uprizorila v Trzinu delo Kresničev. Kot solistka je nastopala s klavirjem, sodelovala v mladinskih in pionirskih oddajah Radia Trzin in Radia Ljubljana.

»Do 1959. sem učila petje na nižji gimnaziji, nato pa v Glasbeni šoli Trzin, kjer sem se leta 1965 upokojila. Harmoniko sem honorarno poučevala do leta 1979, doma pa še vedno poučujem harmoniko in klavir... K meni prihajajo osnovnošolci in srednješolci, včasih pa tudi študenti.«

V Senično se je preselila leta 1978. Ker ima kulturno življenje v kraju velik pomen in ker manjka kultur-

nih delavcev, je poprijela za delo. Senično je majhna krajevna skupnost v tržiški občini, odmaknjena od centra. Učiti je pričela učence, ki so pokazali nadarjenost in veselje do glasbe.

»V začetku smo malo nastopali, sedaj pa v Seničnem že tretje leto pripravimo vse kulturne programe ob pomembnejših praznikih. Vključujemo cibandane, pionirje in mladino. Pri vajah mi starejša dekleta pomagajo, saj na nastop pripravljajo mlajše. Tako oblikujemo recitacije, pevske točke in glasbene nastope z instrumentom. Po navdušenju krajanov vsi — učenci harmonikarji in zbor pa tudi jaz — dobimo še večje veselje in se ob vsakem naslednjem nastopu pripravljamo še z večjo vnemo in marljivostjo. Izkušnje in znanje je potrebno prenašati na mlajši rod«, je povedala Milica Debeljakova, ki je za dolgoletno vsestransko delo v ljubiteljski kulturi prejela Kurnikovo nagrado za leto 1984.

Drago Papler

KULTURNI KOLEDAR

ŠKOFJA LOKA — Drevi ob 18.30 bo nastopil ansambel plesov in pesmi HORENAK iz Belohrada v ČSSR v dvorani loškega odra na Spodnjem trgu in ne na loškem Mestnem trgu, kot smo najavili v petkovem kulturnem koledarju.

Mešani komorni zbor Rosa v Kranju

Večer zborovskega petja v kranjski glasbeni šoli, ki so ga pretekli teden pripravili češki pevci, je bil kvalitetno glasbeno doživetje

Kranj — V dvoranici kranjske glasbene šole je v sredo zvečer nastopil Mešani komorni zbor Rosa iz Roztokyja pri Pragi. Češki vokalni ansambel, sestavljen iz trinajstih ženskih in dvanajstih moških pevskih glasov, je pel pod vodstvom dveh dirigentk: MIRIAM NEMCOVE in OLGE JEŽKOVE.

Vokalni ansambel s Češkoslovaške se je v prvem delu svojega kranjskega nastopa izkazal s petjem svetovnih glasbenih uspešnic (Gallus, Lasso in Monteverdi) in ga zaključil z zanimivima zborovskima podobama Debussyja (vse z zborovodkinjo Nemcovo) in Poulenca (z zborovodkinjo Ježkovo). Slednja je nadaljevala s prepevanjem češke glasbene sodobnosti (Zdenek Lukaš). Klasiko univerzalne češke glasbe (Martinu in Dvoržak) pa efektne ter popularne priredbe čeških in slovaških ljudskih pesmi pa je ponovno nadaljevala ter z enakimi dodatki zaključila Miriam Nemcova. Zborovsko prepevanje Rose je pomenilo v marsičem bogato informativno poslanstvo kar dovolj prebranega, pa v večini primerov tudi odpetega zborovskega večera. Komornost ansambla v a cappella zasedbi je bila v prvem delu občutno podživeta, a se je v kasnejših delih (Debussy, Poulenc, Lukaš in Martinu) nevarno nagnila čez te začrtane meje. Kljub vsemu je kranjski zborovski nastop zlasti z uvodnimi renesančnimi zbori našega Gallusa in njegovih sodobnikov Lassa in Monteverdija opozoril na dovolj resne zborovodske in glasovne prijeme. In navsezadnje, gledano skozi celotni prevez večera, je bila večina odpetih zborov na meji prav kvalitetnega večera, ki ga prav gotovo ne bomo tako kmalu slišali. FRANC KRIŽNAR

tu li ju, k bol- o kol- ijam- nišni- emo, o re- izeno e za- no li- i po- kot je- lovit- ajo. Z- i zna- m ja- vest- stro- To m- m ob- omač- gjske ki se- nostjo o dru- zdrav- ozko- anja o- edste- delov- korak- rezerv- jše or- del so- evanje- avstve- o org- avjau- seniški L. M.



Kranjskemu glasbenemu občinstvu se je predstavil češki vokalni ansambel Rosa iz Prage. — Foto: F. Perdan

Ne le izbira, ampak tudi tvorjenje besed

»Končno bi Vas rad opozoril še na to, da bi Vaše razsodišče in drugi, ki se pri posameznih časnikih ukvarjajo z jezikovnimi vprašanji, bolj spodbujali ne samo k rabi, marveč tudi k ustvarjanju lepih besed. Hkrati pa naj bi ljudi tudi odvrčali od večkrat nepotrebne rabe tujih besed. Naj navedem nekaj posrečenih novih besed, ki sem jih našel mimogrede v dnevnikih: razvonjevalec (dezodorans), kislanje (siliranje), kislanka (silaža), družinskost (famiarnost). Za dolgočasno tujo skupščino predlagam shodnico (ko gre za poslopje) in zbor za skupnost odposlancev (kakor bi jaz prevedel delegate), za upravni odbor pa opravlilni odbor, za direktorja ravnatelja (ker uravnava delo in delovanje, ne pa ga vodi ali dirigira). Lepo pozdravljeni! I. V. M.«

Da bi pisali in govorili lep in razumljiv jezik tudi glede besedja, besede res moramo znati ne le izbirati, ampak tudi tvoriti. O izbiri govorimo, ko imamo na voljo več besed za isti pojem, kakor npr. **zdaj** in **sedaj**, **pripovedovati** in **praviti**, **misliti** in **meniti**, **obraz** in **obličje**, **reven** in **siromašen**, **vleči** in **vlačiti**, **kajti** in **ker** ipd. Pri tem gre deloma tudi že za pomenske odtenke, deloma pa za različno glasovnost ali zložnost, za razliko v stopnji ipd. (prim. še **dekle** in **punca** za zvrstno različnost).

Pri razmerju domače — prevzeto se večinoma odločimo za prvo: **zemljepis** — **geografija**, **narava** — **priroda**, **naključje** — **slučaj**, **družben** — **socialen**, **gospodarski** — **ekonomski**, **gospodaren** — **ekonomičen**. Tega je zlasti veliko na strokovnem področju od praktične strokovnosti do znanstvenosti (te še zlasti). Tudi naš dopisnik se odloča predvsem za domače.

Pri tem pa nas seveda ne sme zanesti v preganjanje vsega, kar imamo prevzetega: **radio**, **avto**, **atom**, **elektron**, **natrij**, **tip**, **socializem** ipd. nas torej ne smejo motiti, čeprav so prevzeti. Tam, kjer nimamo nič svojega, moramo pač uporabljati prevzeto: tako delajo v vseh jezikovnih skupnostih, kot dobro vemo. S tem pa seveda hkrati ni rečeno, da nobeni prevzeti besedi brez domače vzporednice ne bi tako vzporednico vendar mogli napraviti, če se nam iz objektivnih razlogov zdi primerno ali potrebno. Glavni tak razlog je večja razumljivost za določene izobrazbene sloje. Pri tem je prav, če svoj naravno dani občutek za tvorbo besed krepimo z naukom iz slovnice in iz besedoslovja sploh.

Morebitne predloge, kritike in opozorila v zvezi s slovenščino v javni rabi pošiljajte na naslov: JEZIKOVNO RAZSODIŠČE, Republiška konferenca SZDL Slovenije, Ljubljana, Komenskega 7.

Moja domovina je tam, kjer govore moj jezik

V petek so v osnovni šoli Davorina Jenka v Cerkljah sprejeli skupino otrok slovenskih zdomcev iz zahodnonemškega Waldkraiburga, med njimi tudi svojo nekdanjo učenko. Zdomski otroci, ki v Nemčiji obiskujejo slovensko šolo, se po zaslugi staršev in učiteljice Martine Vizjakove živo zavajajo svojega jezika in domovine

Cerklje — Zgodba o prijateljstvu, ki sta ga spletli dve šoli, cerkljanska in tista z dopolnilnim poukom slovenskega jezika v Waldkraiburgu, se začne z družino Obu iz Lahovč. Obujevi so odšli na tuje služiti kruh, tam so se jim rodili trije otroci. Starši so jih, ko je prišel čas, vpisali v šolo, kjer enkrat tedensko popoldne poučujejo tudi slovenski jezik. Med počitnicami so se vračali v domovino in tu sta hčeri Renata in Metka navezali prijateljstvo z vrstniki. V domovini sta se seznanili tudi s pravo slovensko šolo. Obiskovali sta pouk najprej v podružnični šoli v Zalogu, nato na predmetni stopnji v Cerkljah. Ko sta o šoli pripovedovali Martini Vizjakovi, učiteljici dopolnilnega pouka slovensčine, se je rodila misel o pobratanju obeh šol.

»Naša dopolnilna slovenska šola v Waldkraiburgu slavi letos desetletnico,« je na srečanju z učenci in učitelji cerkljanske šole povedala učiteljica Martina Vizjakova, po rodu iz Selške doline, vendar je že vrsto let v tujini. »Dopolodne poteka redni pouk v nemški šoli, enkrat tedensko pa se zberemo pri pouku slovensčine. Ta dan je za naše učence zelo naporen, saj se učimo pet, šest ur. Slovenski jezik in kulturo pa mladi rod Slovencev, živčih v Nemčiji, ohranja tudi v družtvu. Dvanajsterica otrok, ki je danes tu na obisku, pleše v folklorni skupini, kjer se uči slovenske plesse. Folkloro vodi gospod Obu. Imamo tudi zborček, ki ga vodi Erika Klančnik. Starši naših učencev so tesno povezani s slovensko šolo. Otroke vozijo k pouku slovensčine iz oddaljenejših krajev, vodijo pa



tudi številne vzgojne dejavnosti. Razen dveh so naši učenci tokrat prvič v pravi slovenski šoli. Tudi prijateljstvo z vrstniki v osnovni šoli v Cerkljah bo pripomoglo, da ostanejo zvesti svoji domovini, kulturi in jeziku.«

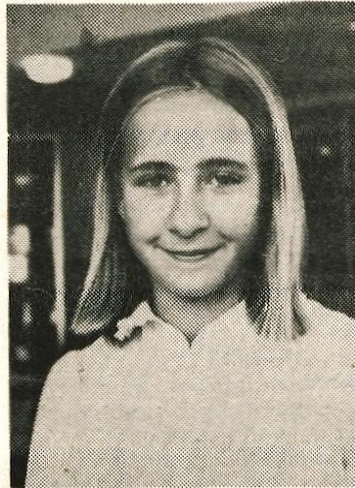
Dvanajst slovenskih otrok iz Nemčije, starih od šest do šestnajst let, je dokazalo, da mladi ne poznajo jezikovnih ovir. Prav vsi še ne znajo dobro slovenskega jezika, saj so večinoma rojeni v tujini, pa vendar so hitro našli stik z vrstniki v Cerkljah.

»Tudi jaz sem rojena v Nemčiji,« je povedala osmošolka Metka Obu, pobudnica srečanja obeh šol. »Vendar s sestro že dobro poznavamo slovensko šolo. Nekaj časa sem hodila v zaloško in cerkljansko šolo, sestra pa zdaj živi v Sloveniji in hodi v drugi letnik družboslovne šole v Ljubljani. Ne vem, ali se bom izšolala v Nemčiji ali tu, v do-



movini, rada bi študirala telesno kulturo. S starši se nameravamo vrniti, saj je tu vendar naša domovina. Doma in v slovenski šoli sem se kar dobro naučila slovenskega jezika. Tovarišica Vizjakova nam počasi približuje naš jezik, učimo se veliko pesmi, beremo pravljice, zlagoma pa spoznavamo tudi slovnico in književnost.«

Metka pravi, da pouk v nemški šoli ni tako naporen in zahteven kot ga imajo naši učenci. Pri zgodovini, matematiki in drugih zahtevnih predmetih naši hitreje napredujejo, medtem ko ima nemška šola veliko več praktičnega pouka. Že v osnovni šoli jih uče tipkanja in stenografije, pa kuhanja in ročnih del. Metka pojde prihodnje leto v deveti razred, nato mora opraviti še končni izpit, če hoče priti do dela.



Viki Klančnik hodi v 6. razred in ji slovenska beseda še ne teče tako gladko kot Metki.

»Rada hodim k slovenskemu pouku, tudi učiteljico imam rada,« pravi. »Najraje pa imam folkloro in zbor, ki ga vodi moja mamica. Veliko pojemo, plešemo, nastopamo. Imamo tudi narodne noše, ki so jih sešile naše mame. Zdajle so še počitnice. Šola se v Nemčiji začne 17. septembra, ker smo bili še ves julij v šoli. Tudi zimskih počitnic imam veliko, kar 3 tedne skupaj z vsemi cerkvenimi prazniki. V slovenski šoli v Cerkljah mi je všeč. Tu imam prijateljico, s katero si bom dopisovala.«

Moja domovina je tam, kjer govore moj jezik, je dejala ena od zdomskih deklic. Dokler bodo mladi tako mislili in dokler bo med njimi v tujini slišati slovensko govornico, se ni bati za obstoj slovenstva.

D. Z. Žlebir

CRATOMIR ZOREC

PO PREŠERNOVIH STOPINJAH V KRANJU

35. zapis

»Prihodnjo soboto, 17. dan tega meseca ob 10. uri dopoldne bojo poranjcem bilje v Krajnji, h katerim prav lepo povabimo vse njegove prijatelje in spošтовavce. Pridite obilno!

Po biljah se bo posvetovalo: kakor šin spominek naj bi se ranjicmu naredil in kam naj bi se postavil?

Slavni mož zasluži svoje slave vredin spominek; torej je treba, da se ta reč dobro prevdara, in de se več prijatov snide, ki se bojo posvetovali: kako bi se dalo to nar boljši storiti.«

Tako zaključil doktor Bleiweis svoje »Žalostno oznanilo — in prijazno povabilo.«

Poročilo o Prešernovi smrti in pogrebu je prinesel 13. 2. 1849 tudi ljubljanski nemško pisani »Ilirski list«. Med drugim pravi: »Mnogo se jih je zvrstilo, da bi spremili h grobu telesne ostanke moža, katerega ime z občudovanjem imenuje ves slovenski svet, ki je dika in ponos našega domače poezije. — V mrzli zemlji počiva pevec, ki so mu iz prs izvirale tako sladke pesmi in ki mu je življenje podajalo le pelina. Počivaj v miru, neumrljivi mojster! — Svojo domovino ljubimo, če častimo nje odlične može.«

Druga sporočila in ustna izročila vedo povedati še nekaj podrobnosti: Ana Prešeren (1841—1918), hčerka Marka, ki je v Prešernovem času služboval kot mostnar v Kranju, je svojemu nečaku dr. Jakobu Prešernu, sodniku apelacijskega sodišča v Ljubljani, pripovedovala, da je imel pesnik na mrtvaškem odru okrog glave lovrov venec.

Drugo sporočilo navaja, da so mrtvega Prešerna pred pogrebom najprej nesli v župno cerkev, kjer je imel dekan veliko mašo s sedmimi leviti. V sprevedu so nosili pesnika njegovi kolegi, kranjski narodni stražniki, na rakvi je vihral pesnikogardista »Sturmhut«. Ob krsti so hodili v vrsti študentje ljubljanske akademije legije, po dva in dva sta mu tudi ves čas, kar je Prešeren ležal na mrtvaškem odru kot častna stražnika stala ob straneh. — »Ko so pesnika po mrtvaških molitvah prinesli iz cerkve, bilo je na tergu vse černo ljudi, da nisi dalje videl! Vsa narodna straža kranjska spremila je svojega tovariša v polni paradi in z muziko do hladnega groba.« — Kovač Franc Gogala, Prešernov sosed v ulici, je

tudi nosil krsto s pesnikom. Ta je 1. 1879 vedel povedati Tomu Zupanu da je bil na pokrovu poleg »Sturmhuta« položen tudi meč »saj je bil nacionalni gardist tudi Prešeren!«

Nakelski župnik Blaznik je zapisal v svoj dnevnik, da je bil 10. februar sončen, a izredno mrzel dan. Od pesnikovih sorodnikov, tako preroča Francetova sestra Lenka Prešernova,« so se pogreba udeležili oboja Ribiška, mož Vovk in žena Mina, tetika Lenčica, stric Franc Boštjanovi in Volčevi. Iz Vrbe je bilo še več pogrebcev, skoro iz vsake hiše kdo. Saj Vrbanji že toliko drže na svoje može, četudi na zunaj tega ne pokažejo.«

Prav posebno se je ob pesnikovi smrti izkazal »ta bogati Prešeren« Franc Just Prešeren (1808—1864) v Bledu. Kot pesnikov prijatelj se udeležil le pogreba, temveč je poravnal tudi vse pogrebne stroške. Ta kavalirski mož, ki je prispeval tudi za nagrobnik enega najvišjih zneskov (30 goldinarjev), zares zasluži našo prijazno pozornost. Kot podjeten možak je zgradil hotel Toplice v Bledu, veljal je za splošno radodarnega človeka. Prešerni v Vrbi so ga imeli za »ta bogatega strica«, čeravno jim ni bil v rodu. Ta »stric« je bil izobražen, duhovit, mnogo je potoval po Evropi, bil je eden redkih Slovencev tistega časa, ki je obvladal poljščino. Žal mu je lepa, a lahkomiselna žena Amalija z gradu Bistra pri Vrhnikih zagrenila življenje. Četunjun edini sin, dr. Gabriel Prešeren, ki je služboval kot vojaški zdravnik v Carigradu, si je zaradi materine nepoštenosti od same žalosti in strahu vzel življenje.

Vrnimo s k našemu Prešernu! Pesnikova smrt in datum pogreba sta zabeležena v Matici umrlih (Steinregister) za leta 1843—1853, ki jo denes hranijo na matičnem uradu v Kranju.

Na 38. strani v desetem razpredelku je 8. februarja vpisan »gospod Franc Prešeren, doktor prava in željni odvetnik (Herr Franz Presheren Dr. den Recht und Landes-Advokat)«. Nadalje piše, da je bil star 41 let in da je umrl zaradi trebušne denice (Bauchwassersucht). Podpisal se je Jožef Dagarin, mestni župnik in dekan. Njegova roka se pozna tudi pri pripisu o poklicu »Landes-Advocat«. Drugo je pisal takratni plan Alojzij Košir.

Do drv le s čarobno palico

Tržič — Da je danes marsikaj obrnjeno na glavo, so ugotovili člani izvršnega sveta tržiške občinske skupščine med obravnavo dopisa iz kranjskega Merkurja. V njem namreč sporočajo, da tudi za kupce iz te občine nimajo dovolj premoga in drv na zalogi, zato naj izvršni svet ukrene vse potrebno za boljšo oskrbo z gorivi.

Če bi imeli v Tržiču čarobno palico, bi to najbrž lahko storili. Vendar so lahko le ugotovili, da zaradi neuresničevanja sporazumov v energetske gospodarstvu in nespoštovanja sklenjenih pogodb s trgovskimi organizacijami že več let pri-

manjkuje goriv. Odločno so obsodili razlike v čakalni dobi med posameznimi slovenskimi kraji oziroma pokrajinami. Ne strinjajo se namreč, da je moč v mestu sredi Slovenije hitreje dobiti drva kot v njihovem kraju, ki je obdan z gozdovi.

Za rešitev problematike pri oskrbi z gorivi, ki tare vse Gorenjce enakomerno, so se v Tržiču sklenili zavzeti skupaj z drugimi gorenjskimi občinami prek republiške energetske skupnosti. Tržiško Gozdno gospodarstvo p budo zaprosili, naj pripravi nekakšno drvo za prodajo, da bi omilili energetska stisko.



Ob suši živina uhaja v dolino

Še jaz sem se oddahnila prejšnji ponedeljek, ko je po dolgem času le deževalo. Valjavčev Albin iz Bistrice pri Tržiču, ki letos pase na Lešanski in Podgorski planini v Dobriču, je v nedeljo zaskrbljen ugotavljal, da ima živina le še za dva dni vode. Če ne bo dežja, bodo morali priti kmetje po krave. Pa ne bi bilo treba imeti takih skrbi in strahu, če bi bili lešanski kmetje malo bolj poskrbeli za svojo planino, posebej za vodo, za korita, kjer se napajajo krave. 72.000 litrov drži spodnji rezervoar vode, le korito bi morali popraviti, pa bi bila rešitev tu. A se kmetje ne zmenijo. Potem se ti pa spravijo žejne krave k nemu koritu, ti pa moraš paziti, da velike odganjaš, da še mlade pridejo do vode. Po dva metra proč jih vržejo. Od vraga so te jalovce.

Hudo je že popaseno tu gori, suša je naredila svoje. Albin goni živino vsako jutro na Seče, kjer je še dovolj trave. Živina je lepa, to je res. Pošteno se trudi z njo. Če bi ne imel za pomoč fantov, ki jih sam najema, bi ne zmozel vsega. Tako pa sta vsaj ob koncu tedna tukaj Bohinčev Čiro, ki je že pasel tod, in

njegov sin Ciril. Štirinajst dni sta mu pomagala tudi Albinov sin Matjaž in njegov prijatelj. No, pa nekaj lešanskih kmetov je tudi prišlo vprašati, če rabi kaj pomoči, kot Paplerjeva, Tina in Viktor, pa Franc Valjavčev. Drugih pa ni blizu. Ko bi vsaj to vodo uredili. Pa ograjujejo bajer zgoraj na Zapolani! Še nobena krava ni utonila v njem. Namesto da bi ogradili nevarne predele Murnikove peči!

Nobena žival se mu še ni poškodovala, ne ve pa, kaj se še lahko zgodi. Albina je res strah. Paše zmanjkuje in živina uhaja v dolino. Zvečer je še vsa tu, zjutraj ob sedmih pa so že vse krave v Murnikovih pečinah. Pa pasi v takih razmerah!

Ljudje, ki se spoznajo na pašo, so enotnega mnenja, da Lešanska planina še ni imela tako skrbnega in zavzetega pastirja, kot je Albin. V enem od blokov v Bistrici je pozimi kurjač in poleti, ko ni treba kuriti, je lahko pastir. Časovno se ravno ujame. Resno je vzel to pastirstvo. Prej je planino pregledal in zapisal si vse, kar bi morali kmetje urediti pred začetkom paše.

Strinjali so se, podpisali so list z Albinovimi zahtevami, toda naredili so le malo. Izolacijo so dali na strop v hlevu, toda Albinu v sobo nad hlevom še vedno smrdi, da mora ležati pri odprtih vratih, sicer bi ga ponoči zadušilo. Ograj niso postavili, vode niso uredili. Komaj tretjina del z dolgega Albinovega spiska zahtev je uresničena. V takih razmerah prihodnje leto ne bo več pasel, pravi. Še sreča, da je tu Čiro, ki je tu pasel 18 let. Ob nogo je prišel, zdaj pa mu v hiši postori to in ono. Kadar je Čiro tu, ima Albin vsaj zajtrk skuhan in za skuto in kislno mleko mu ni treba skrbeti. Vse v koči postori Čiro. Koča je lepo urejena, skodelice, lonci in kozice so vzorno razvrščeni po policah nad štedilnikom, kar malce po vojaško...

Brez pomoči bi bil Albin tu gori res težko. Če bi bilo v bližini dovolj paše, bi že šlo, tako pa je treba živino pognati s Podgorske planine na Seče, kjer je še trava. Tega pa sam skorajda ne zmore. Če je sam, jih požene na Polano, na Veliki vrh, na Seče sam ne upa. Gnati pa jih je treba zdaj vsak dan, ker je drugje vse popaseno. In pri teh dolgih pognih dobi živina odtiske na nogah. Tudi za živino je prehudo.

Res bi lešanski in ostali kmetje lahko bolje uredili to svojo planino. Žice so navozili, da je le poln hlev, pa celo poletje ni bilo nobenega, da



Albin Valjavčev iz Bistrice pase letos na Lešanski in Podgorski planini. Čiro Bohinčev, ki je prejšnja leta pasel tod, pa je njegova desna roka. — Foto: D. Dolenc

bi naredil ograje. Albin ima na planini še 59 krav. Upa, da bo zdržal do 15. septembra. Predvsem pa upa, da se do takrat nobeni kravi ne bo nič hudega zgodilo. Tega se najbolj boji. Saj naredi vse, da bi bila živina dobro napasena in varna, toda kaj more pastir pri tem, če

ni pravih razmer za pašo. Vsaj z vodo bi na Lešanski planini ne smelo biti težav. Korita popraviti res ni taka reč. Le malo dobre volje je treba. In če bo planina urejena, kot mora biti, tudi pastirja ne bo težko dobiti.

D. Dolenc

Nevarna pot v šolo Zmedo bi odpravil le semafor

V podružnično osnovno šolo Simona Jenka na Primskovo hodi tudi 128 otrok s Planine. Kljub izpopolnjenemu načrtu, kje je moč najvarneje priti v šolo, varne poti za te otroke ni, saj morajo prečkati zelo prometno Cesto Staneta Žagarja. Kako rešiti zmedo?

Kranj — Ko so pred leti zgradili štirikratno podružnično šolo Simona Jenka na Primskovem, so bili prepričani, da jo bodo obiskovali le otroci iz tega dela Kranja do ceste Staneta Žagarja. Čas je odločil drugače: preobremenjeni šoli na Planini ne moreta sprejeti vseh otrok iz tega mladega naselja, zato do 4. razreda hodijo na Primskovo. Pred tremi leti so v šoli in krajevni skupnosti z miličnikom izdelali tudi načrt, kako lahko otroci s Planine (in tisti s Primskovega, ki žive na oni strani ceste Staneta Žagarja) najvarneje pridejo v šolo in iz nje. Pot s Planine pelje po Ručigavni cesti mimo Luznarjeve pa pri Gradbinki čez Cesto Staneta Žagarja na Jelenčevo, od tam pa v šolo na Zadružni. Če je bila doslej ta pot vsaj najvarnejša od ostalih različic, to danes najbrž ne drži več. Cesta Staneta Žagarja je že z lansko zaporo starega mestnega jedra Kranja postala mnogo prometnejša kot doslej, po izgradnji nove avtoceste pa se je promet na njej še bolj zgostil. Tako otroci (najmlajšim med 7. in 11. letom) v jutranji konici domala ne morejo prečkati prometne ceste.

Šola, krajevna skupnost (komisija za prometno varnost) in milica, ki so družno oblikovali načrt varne poti v šolo, so storili, kar so mogli. Pri prometnem krožku, ki je v tej šoli še potrebnejši kot drugje, stal-



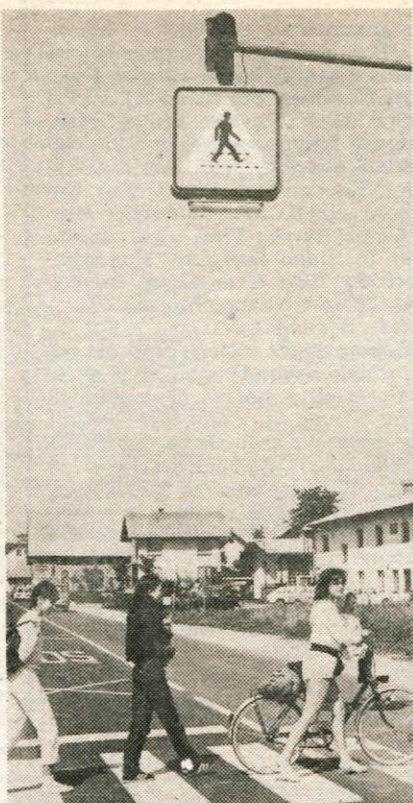
Denis Stepan, drugošolec s Planine

»Vsako jutro se v šolo vozim z očetom; ko bom večji, bom prihajal peš. Zdaj pa starše skrbi, da me ne bi na prometni cesti kdo povozil.«



Majda Zajc, mentorica prometnega krožka

»Prvošolcem v začetku šolskega leta razdelimo načrte najvarnejše poti v šolo, ponovimo jo tudi drugim učencem, otroci jo potem obhodijo s tovarišči. Otroci s Planine morajo do šole napraviti precejšen ovinek, da jim ne bi bilo treba prečkati dveh zelo prometnih cest.«



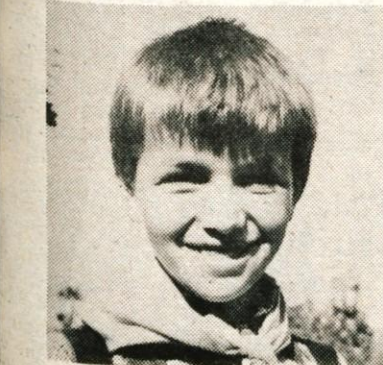
no opominjajo otroke, kako nevarna je pot v šolo in kako naj se varujejo prometnih nevarnosti. Ob začetku tega šolskega leta je šola priskočila na pomoč tudi krajevna narodna zaščita, ki je prve šolske dni pomagala pri urejanju prometa na dveh točkah, kjer otroci prečkajo cesto, pri cerkvi in pri Gradbinki. Letos so pri Cestnem podjetju pravočasno poskrbeli za oznake na cestah, pozabili so le na svetlobni znak nad prehodom za pešce pri črpalci. Kaj bi torej še kazalo storiti, da starši prvošolcev s Planine ne bi bili v stalnih skrbeh, ali se bo njihov šolar živ in zdrav vrnil domov?

»V šoli se je rodila misel, da bi te otroke vozili v šolo bodisi s posebnim avtobusom bodisi bi jim dali vozne karte za prevoz z lokalnimi avtobusi.« pravi vodja podružnične šole na Primskovem Jana Kuralt. »Če bi prihajali v šolo z rednimi lokalnimi avtobusi, bi morali otroci prav tako enkrat čez cesto, razen če bi nam na ljubo prevoznik zagotovil novo avtobusno postajališče blizu šole. Če pa bi se šola odločila za poseben prevoz, bi bilo treba na nek način rešiti vrsto drugih vprašanj. Jutraj večina otrok prihaja v jutranje varstvo med 6. in 7. uro, pouka pa ne končajo vsi razredi hkrati. Tako bi morali tisti, ki prej končajo pouk, najbrž dolgo čakati, da jih odpelje šolski avtobus. Verjetno bi se raje odpravili peš domov kot pa čakali debelo uro.«

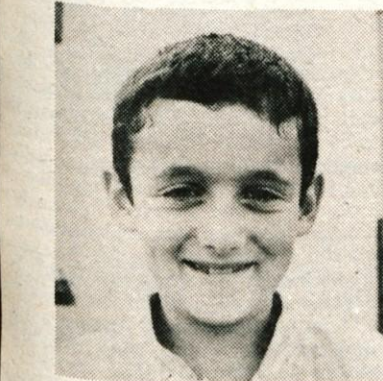
Cestne oznake in osvetljeni prehodi za pešce so sicer poteze, ki pripomorejo k varnosti otrok v prometu, vendar Cesto Staneta Žagarja otroci kljub vsej signalizaciji težko prečkajo. Četudi dvigajo roke kot v šoli in s tem napovedujejo, da bodo šli čez cesto, jih vozniki ne upoštevajo kaj dosti.

»Najbolj bi zalegla rdeča luč,« pravi Jana Kuralt. »Še preden je zrasla naša šola, je bilo predvideno, da v križišču pri Jaku (Jezerška cesta, Cesta Staneta Žagarja in Likozarjeva ulica) uredijo promet s semafori. To bi bila tudi rešitev za najvarnejšo hojo otrok s Planine in s Primskovega na oni strani Ceste Staneta Žagarja. Otroci bi pač počakali na zeleno luč.«

D. Z. Žlebir



Hesad Gašej, prvošolec s Planine — Starše vsako jutro skrbi, kako bom prišel v šolo in iz nje. Da se mi ne bi na cesti kaj zgodilo, se peljem s prijateljevim očetom.«



Milan Markovič, drugošolec s Planine — »V šolo hodim po nevarni cesti, zato moram zelo paziti. Doma in v šoli mi venomer govorijo o tem. Toda preden lahko prečkam prometno Cesto Staneta Žagarja, moram zelo dolgo čakati.«



Jana Kuralt, vodja šole na Primskovem — »Pot v šolo ni nevarna le za 128 otrok s Planine, temveč za vse otroke, ki stanujejo na oni strani Ceste Staneta Žagarja. Rešitev bi bil semafor v križišču pri Jaku.«



Za večjo prometno varnost Prehitra vožnja in vinjenost

Letošnje prometne razmere v Sloveniji se skoraj ne razlikujejo od lanskih. Lani se je 1806 prometnih nesreč z mnogo mrtvimi in ranjenimi zgodilo prav zaradi prehitre vožnje. Druga najpogostejša vzroka sta izsiljevanje prednosti in vinjenost. Lani so miličniki zalotili za volanom več kot 20 tisoč vinjenih voznikov, ko še niso povzročili prometne nezgode. V prometnih nezgodah pa je bilo 1100 voznikov vinjenih.

Proti prehitri vožnji je edino orožje radar, ki pa ga ni mogoče postaviti vsak dan in povsod. Naraščanje števila nesreč zaradi izsiljevanja prednosti v povezavi s prehitro vožnjo kaže na izredno slab odnos do prometnega reda in do drugih udeležencev v prometu. Skoraj praviloma večina takih voznikov pred vožnjo ali med njo uživa alkohol. Proti temu se lahko borimo le z ostrejšimi ukrepi ali s popolno prepovedjo uživanja alkohola med vožnjo. Številne prireditve in družabna srečanja so priložnosti, da ljudje uživajo alkoholne pijače, pri tem pa pozabljajo na nevarnosti, ko bodo na cesti.

Naša prometna zakonodaja dovoljuje voznikom amaterjem 0,5 gr alkohola v krvi — toda ali ni to za nekoga že preveč? — medtem ko se drugi hvalijo, da jim niti liter alkohola ne more do živega. Zavedati se je treba, da je za voznika že vsaka količina alkohola lahko usodna, ker zmanjšuje psihofizične sposobnosti za pravilno in hitro ukrepanje med vožnjo.

In še to! Trezni vozniki naj se raje umaknejo in dajo prednost voznikom, ki po svojem ravnanju kažejo očitne znake vinjenosti.

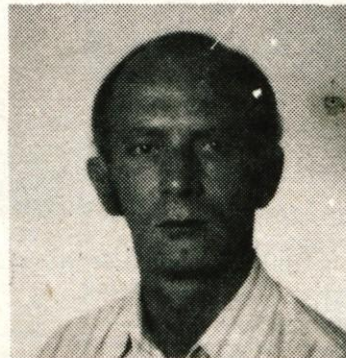
Mrak

Našli truplo neznanca

Kranj-V nedeljo, 8. septembra, so v Čirčah pod hišo št. 30 v grmovju ob Savi našli že razpadajoče truplo neznanega moškega brez vseh dokumentov. Pokojnik je oblečen v srajco z dolgimi rokavi opечно rjave barve in v dolge sive hlače z vzorcem ribje kosti z navpičnimi črnimi črtami, obut pa je v črne adidas copate s tremi srebrnimi črtami. Predvidevajo, da je mrtev že 4 do 6 mesecev, verjetno pa ga je naplavila voda. Neznanec ima tudi slabo zobovje. Kdor bi ga lahko prepoznal po opisu, naj sporoči najbližji postaji milice.

Pogrešanega našli mrtvega

Planica — V soboto, 7. septembra, so našli Jožeta Kuharja (roj. 1905), ki so ga pogrešali od 5. septembra, mrtvega na poti iz Planice v Tamar. Pokojnega, ki je šel proti Tamarju iz Rateč v sredo, 4. septembra, so v petek, 6. septembra, že iskali vojaki in gorski reševalci. Truplo Kuharja, ki je doma iz Zagreba, je pregledal zdravnik in ugotovil smrt zaradi srčne kapi.



Je še koga goljufal?

Kranj — Postaja milice Kranj obravnava zaradi goljufij, ki naj bi jih zagrešil po Gorenjskem, Alojza Hribarja, roj. 23. marca 1942, z Jesenic. Osumljen je, da je od ljudi izvaljal gotovino z izgovorom, da mu je zmanjkalo denarja za gorivo, ko ravno pelje mamo v bolnišnico, ali da je na nujni službeni poti, da pa bo še isti dan vrnil denar itd. Verjetno je na podoben način oguljufal še več občanov. PM Kranj zato prosi vse občane, od katerih je osumljeni Hribar na tak način izvalil denar, pa tega še niso prijavili, da to store na najbližji postaji milice.

Kolesa niso varna pred tatovi

Samo julija so na Gorenjskem ukradli 44 koles, 8 koles s pomožnim motorjem, odvezli 3 kolesa z motorjem in celo 2 osebna avtomobila. Največ koles je izginilo v Kranju, kar 29, in le dve so našli. Tudi motorna kolesa so najbolj kradli v Kranju, saj so tam izginila 4, 2 v Škofji Loki in po eno v Radovljici in Trzinu. Na Jesenicah in v Radovljici so odvezli tudi osebna avtomobila. Dve tatvini koles, eno tatvino kolesa z motorjem in 3 odvzeme motornih koles so uspeli raziskati, vse ostalo ostaja nepojasnjeno. To pomeni, da imajo miličniki mnogo težje delo kot tatovi. Slednjim se namreč kolesa in motorji ponujajo takorekoč na vsakem vogalu in v večini primerov gre malomarnosti lastnikov zahvala, da ostanejo brez jeklenega konjička.

L. M.

NESREČE

TRČENJE NA MOSTU

Mojstrana — V petek, 6. septembra, popoldne se je na lokalni cesti Dovje—Mojstrana na mostu čez Savo pripetila prometna nezgoda, v kateri je bil huje ranjen motorist David Lakota (roj. 1968) iz Mojstrane. Lakota je peljal od Mojstrane proti Dovjemu in na mostu vozil preveč po levi. Prav tedaj je iz nasprotne smeri pripeljal voznik osebnega avtomobila Tone Bučer (roj. 1917), ki je vozil pravilno po svoji desni strani. V trčenju je bil motorist hudo ranjen. Pripeljali so ga v jeseniško bolnišnico.

POVZROČIL NESREČO IN POBEGNIL

Kranj — V nedeljo, 8. septembra, nekaj pred 12. uro se je na magistralni cesti Kranj—Ljubljana v bližini Meje pripetila prometna nezgoda, katere povzročitelj je pobegnil. Neznan voznik osebnega avtomobila, ki je vozil v koloni proti Kranju, je pri Meji prehitel. Prav tedaj je iz nasprotne smeri pripeljal voznik osebnega avtomobila Dejan Djuričič s Šmarjetne gore, ki se je umikal in zapeljal skrajno desno na neutrjeno bankino. Pri tem pa je izgubil oblast nad volanom, tako da je avtomobil zaneslo s ceste in je prevrtnjen na strehi obstal na polju. Med prevračanjem je ostal voznik Djuričič nepoškodovan, ranjena pa sta bila njegova žena in sin. Škode na avtomobilu je za 800.000 din. Povzročitelj prometne nezgode — voznik osebnega avtomobila znamke opel, registracija KAT — 454 (D) je odpeljal naprej in za njim poizvedujejo. PPM Kranj naproša vse očitvice te nesreče in tudi voznika opla, da se oglašijo na najbližji PM in pomagajo razjasniti nesrečo.

AVTA STA SE OPLAZILA

Lesc — Na magistralni cesti Kranj—Jesenice blizu Lesc se je v nedeljo, 8. septembra, nekaj pred 18. uro pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Slavko Musič (roj. 1951) je peljal proti Jesenicam. V bližini Lesc je zapeljal preveč desno na neutrjeno bankino, zato ga je začelo zanašati in je zapeljal na nasprotni vozni pas, po katerem je prav tedaj pripeljal voznik osebnega avtomobila Lutje Arndt, zahodnonemški državljan. Musičev avtomobil je nemškega oplazil, tako da je le-tega zaneslo s ceste na travnik. Na avtomobilih je škode za 200.000 din, ranjen pa ni bil nihče. PPM Kranj naproša voznika bele stoenke, ki je videl to nezgodo, da se zaradi podrobnosti pri razjasnjevanju nezgode oglasi na PPM Kranj ali tudi na najbližji PM.

Z AVTOM V DREVO

Ribčev laz — V nedeljo, 8. septembra, ob 1. uri ponoči, se je na regionalni cesti med Ribčevim lazom in Ukancem pripetila hujaša prometna nezgoda, v kateri je bilo 5 oseb ranjenih. Voznik osebnega avtomobila Branislav Bistan (roj. 1964) iz Krškega je z neprimerno hitrostjo peljal proti Ukancu, pri tem pa ga je zaneslo s ceste, da je avto silovito trčil v drevo. Voznik Bistan je bil pri tem hudo ranjen, ranjeni pa so bili tudi vsi štirje sopotniki. Zadržali so jih na zdravljenju v jeseniški bolnišnici. Škode na avtomobilu je za 500.000 din.

Obiskovalcem gora v opozorilo in premislek Nevarnosti ne gre prezreti

Planinci trdijo, da je september najlepši čas za obisk gora. Najbrž res, saj se je množično pohajanje po njih že pogojevalo, narava v odvetanju, ki se pripravlja na bližnjo jesen in zimo, pa ima svoj čar. Toda, lepota je lahko tudi varljiva! Za njo se skrivajo prenekatere nevarnosti, ki lahko nerazsodnemu obiskovalcu gora zagrenijo vzpon.

Krajši dan in zgodnja tema sta posebnost, ki jo mora upoštevati vsak obiskovalec. Načrtuje naj le tako dolg izlet, kot ga dovoljuje dolžina dneva, oziroma naj se prej prepriča o oskrbi postojank, kjer namerava prenočevati. Če se bo znašel pred zaprtimi vrati, bo noč brez opreme za bivakiranje sila neprijetna. Še bolj nevarna je odločitev za spust v dolino po temi, ko je hitro moč zgrešiti markacijo in s poti zaiti v nevaren svet, zato naj med opremo ne manjka svetilka.

Velika nevarnost je megla, v kateri je dragoceno znanje orientacije. Z njim, planinsko karto in kompasom se je moč prebiti iz ne neprijetne pasti, sicer pa je boljše bivakirati, kot slepo bloditi okoli.

Čeprav je v dolini še toplo, se je treba za gorsko turo dobro opremiti in vzeti dovolj rezervne obleke s seboj. Vedeti je namreč treba, da se temperatura zniža na vsakih sto metrov višine za pol do ene stopinje Celzija. Učinek mraza stopnjuje veter. Posebej neprijetni in nevarni so vremenski preobrati, ob katerih se naglo poslabšajo razmere za hojo; ob poslabšanju vremena pada po strmini več kamenja, skale pokrije požled, na katerem je vsak zdrs usoden, v snegu pa sta neprimerna obleka in obutev lahko vzrok za omrzline in podhladitev.

Za pomanjkljivo opremljene ali telesno in duševno slabotne obiskovalce gora lahko postane tudi v normalnih okoliščinah poprečen vzpon zelo zahteven. Če planinci in pezalci ne upoštevajo spremenjenih razmer ali precenjujejo svoje zmogljivosti, je celo nevarno. Zato ne gre prezreti nevarnosti, ki jih v gore prinaša letni čas! S. Saje

GORENJSKA NOČNA KRONIKA

KOLESARJEM JE TRDA PREDLA

Kolesarje, ki so ondan vozili mimo gostilne Plevna v Škofji Loki, so ogrozili otroci. Otročad se je igrala ob cesti in z injekcijskimi iglami »streljala« na mimovozeče. S početjem so prenehali šele, ko so jim na vest (beri: zadnjo plat) potrkali starši.

SE BODO ŽE POMENILI

Ni znano, ali iz objestnosti ali po nesreči, vemo le, da se je mladenič zadnjič zaletel v telefonsko govornico na Planini. Sosedje so ga naznanili. Fantov oče je na milici obljubil, da se bo s fantom sam pomenil, prav tako pa tudi s PTT o nastali škodi.

NE PUSTIJO JE DELATI

Stanka se ga je pred časom močno nabrala, a je na vsak način hotela ostati v tovarni in delati. Sodelavci iz reteške Iskre so jo komaj preprosili, naj gre domov. Pristala je šele potem, ko je dobila zagotovilo, da bo tovarna zmogla tudi brez nje.

Spominski zbornik Padlim športnikom O bataljonu, ki mu je bila dodeljena le ena medalja — svoboda živih

Telesnokulturna skupnost Kranj je ob 40-letnici zmage nad fašizmom izdala spominski zbornik, posvečen športnikom kranjske občine, ki so padli v narodnoosvobodilni borbi. Uredniški odbor je predstavil zbornik v ponedeljek v Mestni hiši v Kranju. Ob tej priložnosti so odprli tudi razstavo zbranega gradiva o športu v občini pred drugo svetovno vojno. Razstava bo na ogled do 22. septembra.

Kranj — Odbor za postavitev spomenika padlim borcem športnikom iz kranjske občine je sprva nameral val vklesati njihova imena v podstavku spomenika v Športnem parku Stanka Mlakarja, vendar je svojo zamisel kasneje spremenil in namesto tega izdal publikacijo z naslovom Padlim športnikom 1941—1945, ki naj bi mladim športnikom povedala več, kot le vklesana imena. Uredniški odbor — vodil ga je Baldomir Bizjak — ni imel lahkega dela: bolj ko je dopolnjeval gradivo, bolj mu je postajalo jasno, da v omenjenem obsegu ni možno povedati vsega o celem bataljonu mladih športnikov, o bataljonu, ki mu je bila za zasluge dodeljena le ena medalja — svoboda živih.

»Zavedamo se, da pomeni izdaja publikacije pravzaprav šele začetek dela na tem področju. Marsikaj tistega, kar je še zapisano, bo treba dopolniti, marsičesa nismo zapisali, ker nismo imeli podatkov. In povedati bi morali še veliko. Tudi o športnikih, ki so boj preživeli...« so v uvodu zapisali člani uredniškega odbora in dodali, naj bi publikacija spodbudila klube in društva za delo na tem po-

dročju pa tudi občinsko raziskovalno skupnost, mlade zgodovinarje in diplomante fakultete za telesno kulturo.

»Vsak človek, torej tudi vsak športnik, lahko na različne načine dokazuje svoje rodoljubje, svobodomiselnost in naprednost. Z ničemer pa je ne more bolj prepričljivo potrditi kot s tem, da je pripravljen za svobodo svojega naroda, za napredne ideje in cilje, za katere se zavzema, žrtvovati tudi svoje življenje. In prav to je storil bataljon padlih kranjskih športnikov. Za to jim dolgujemo naše globoko spoštovanje in hvaležnost! Je v posvetilu zborniku zapisal Vinko Hafner, predsednik slovenske skupščine, sicer pred vojno pripadnik stražiškega Sokola.

Športniki — iznajdljivi, tovariški . . .

Dva dni po napadu Nemčije na Jugoslavijo so se v Kranju pred narodnim, sedanjim delavskim domom zbrali prostovoljci, med katerimi je bilo tudi veliko športnikov in telovad-

cev-komunistov, Sokolov in katolikov. Naj omenimo le nekatere: iz vrst Sokola France Štiglic, Slavko Luin, Boris Nečemer, Duro Dvoršak, Miloš Rutar, Stanko Kovačič, Vinko Oblak, planinca Ljubo Grahnar in Beno Anderwald, nogometaši Marjan Ramovš, Slavko Smuk, Vito Tavčar, Miro Zorč, skavti Ciril Hudovernik, Hinko Ciglič, Slavko Fras, atleta Mirko Žgur in Stane Šinkovec, študentje športniki Ivan Cvar, Jože Pernuš, Janko Knific, France Murnik, Pavle in Jože Benedik . . .

V oboroženem odporu proti okupatorju in domačim izdajalcem je sodelovalo celotno moštvo nogometnega kluba Slovan iz Nakla, dve tretjini nogometašev kranjskega Korotana je bilo med aktivisti Osvobodilne fronte. 19 naraščajnikov stražiškega Sokola od skupno 22, kolikor je bilo fotografiranih 1937. leta ob razvitu prapora, je sodelovalo v narodnoosvobodilnem boju — bili so partizani, aktivisti OF, zaprti ali izgnani.

Mnogi kranjski športniki so prevzeli pomembne naloge v oboroženem odporu in v Osvobodilni fronti. Nogometni delavec Jože Celar je bil organizator OF v Predvdvoru in okoliških vaseh, mestni komite SKOJ v Kranju so prvo leto sestavljali športniki, člananakelskega Sokola Rudi Mede in njegova žena Pavla sta bila voditelja v legendarnem Pohorskem bataljonu — in še bi lahko naštevali.

Športniki so se hitro znašli v novih razmerah zaradi iznajdljivosti, tovarištva in smisla za kolektivno življenje — to pa so lastnosti, ki jim jih je privzgojil šport.

Zbornik omenja 144 športnikov, ki so tako ali drugače sodelovali v narodnoosvobodilni borbi. 54 borcev športnikov predstavlja natančneje — v sliki in besedi. Miloš Rutar, tudi sam predvojni športnik in udeleženec NOB, je pripravil zapis o alpskem smučanju in skakalcu, o pogumnem, domovini in ljudstvu zvestem športniku-partizanu Borisu Ručigaju, temu sledi še zapis o Stanku Mlakarju, po katerem se imenuje kranjski športni park.

(cz)



Sproščen pogovor v hotelu Kompas v Kranjski gori, kjer so se za novo smučarsko sezono pripravljali najboljši jugoslovanski smučarji. Ugledni gostje — član predsedstva SFRJ Stane Dolanc, sekretar slovenskih komunistov Miha Ravnik, jesiški župan Franc Brelih in direktor begunjskega Elana Dolje Vojsk — že kujejo načrt za novo smučarsko sezono, naš najboljši alpski smučar pa si misli svoje: če boste dovolj navijali, vam dokazem, da še vedno nisem za staro šaro, četudi sem med najstarejših udeležencev svetovnega pokala. — Foto: F. Perdan

Nov Bilten

TRŽIČ — Telesnokulturna skupnost Tržič je pred dnevi poslala med Tržičane novo, sedemnajsto številko svojega internega glasila Bilten. Tokratna številka prinaša na 36 straneh pregled dosežkov tržiških športnikov in športnic ter prireditve v občini v obdobju od konca aprila do 5. avgusta, ki so se končale prireditve ob občinskem prazniku.

Po običaju je prvi del Biltena namenjen pregledu dosežkov atletov in atletinj na tekmovanjih, občinskih in regijskih krosih, pregledu dosežkov in tekmovanj ob občinskem prazniku ter praznikih mladih ter krajevskih skupnosti. Srednji del zajema tekmovanje v motokrosu za pokal Alpe-Jadran ter pogovor z Jelkom Smolejem, znanim motoristom iz Hudega grabna nad Tržičem. Predstavljeni so nogometaši Tržiča, ki so v lanskem prvenstvu osvojili prvo mesto v MNLG, rokometiški, ki niso popolnoma uresničili svojih načrtov, sledi daljši zapis o žalnega zbora v spomin na Boruta Berganta.

Alpinisti so popisali svoje uspehe v prvem delu poletne sezone, prav tako pa o uspehih pišejo tudi tržiški zmajarji. Drago Koder je predstavil Športno združenje »5. avgust«, ki je prejelo srebrno plaketo mesta Tržiča, v Biltenu pa je še kopica krajskih prispevkov.

Zanimivega branja je torej precej. Uredništvo upa, da bo tako pestra tudi naslednja številka Biltena, ki bo izšla ob Novem letu in vabi vse bralce, da pošiljajo prispevke s tekmovanj. — J. K.

Športno prvenstvo ljubljanskega armadnega območja Letos v Novem mestu

Ljubljana — Jutri dopoldan bodo v Novo mesto pripotovali udeleženci 39. športnega prvenstva in 5. pregleda kulturno-zabavnih dejavnosti ljubljanskega armadnega območja. Prireditve, s katero bodo počastili 40-letnico osvoboditve domovine, bodo svečano odprli v četrtek, 12. septembra, sklenili pa jo bodo v nedeljo, 15. septembra.

Prvenstvo pomeni vrh množičnih tekmovanj, v katerih je več mesecev nastopalo prek 20 tisoč vojakov in starešin. Iz najboljših so sestavili 13 moštev, ki bodo na prvenstvo prišla iz Ajdovščine, Celja, Kranja, Ljubljane, Maribora, Novega mesta, Pivke, Postojne, Ptujja, Slovenske Bistrice, Vrhnice in obmejnih enot. Po dveh letih premora, ko so na armadnih prvenstvih merili svoje sposobnosti le v vojaškem mnogoboju, streljanju in patrolno-orientacijskem teku, bodo letos ponovno tekmovali tudi atleti in plavalci. Vojaški mnogoboj bodo pripravili v vojašnici Milan Majcen, streljanje na vojaškem strelišču, patrolno-orientacijski tek v okolici Novega mesta, atletska tekmovanja na stadionu Bratstvo in enotnost, plavanje pa v Dolenjskih Toplicah.

V dneh prvenstva bo tudi več športnih srečanj vojakov z doljenjskimi mladinci. Vsak dan bodo popestrili z raznovrstnimi kulturno-zabavnimi dejavnostmi, ogledi zgodovinsko-kulturnih znamenitosti, obiski pri pokroviteljih prvenstva ter drugimi srečanji.

(S)

Greta Rozman zmagala tudi v Trstu

Kranj — Zamejski športni delavci so v Trstu odlično organizirali letošnji tretji triatlon za prvo lavoriko Alpe-Jadran. Skupni zmagovalec je pri moških postal Avstrijec Anton Rattensberger, pri ženskah pa Kranjčanka Greta Rozman. Med moškimi v starosti od 31—40 let je bil prvi Kranjčan Maksimilijan Klemenčič.

-dh

Tradicionalni prireditvi v Udinborštu Konec tedna tek in pohod

Udinboršt — V soboto, 14. septembra, se bo na Kokrici ob 16. uri začel tradicionalni, šesti tek po Udin borštu. Tekalci bodo tekmovali v 13 skupinah: na 2 kilometra bodo tekli pripadniki JLA, mlajši pionirji in pionirke, na 4 kilometre starejši pionirji in pionirke, na 7 kilometrov ženske v treh kategorijah in moški od 16 do 19 let ter moški nad 50 let, na 13 kilometrov pa ostale 3 kategorije moških. Tekmovalci se lahko za tek prijavijo na dan prireditve od 14. ure dalje pred osnovno šolo na Kokrici, kjer bodo vsi, razen pionirjev, odšteli 100 dinarjev startnine. Prvi trije iz vsake tekmovalne skupine bodo prejeli kolajne, zmagovalec med moškimi na 13 in ženskami na 7 km pa pokal. Takoj po tekmovanju bodo razglasili rezultate in podelili odličja.

V nedeljo, 15. septembra, pa bodo ob 9. uri krenili pohodniki in tekači, udeleženci 8. teka in pohoda od spomenika do spomenika. Vabljeni so vsi rekreativci, zlasti še šolska mladina. Na startnih mestih (ta so ob vseh 16 spomenikih) bodo udeležencem razdelili pohodne kartone, na katere jim bodo pri kontroli ob spomenikih odtisnili spominski žig. Za najmanj 3 spominske žige na kartonu prejme udeleženec spominsko značko, za 6 žigov bronasto kolajno, za 8 srebrno in za 10 zlato. Prehodni pokal občinskega odbora ZZZB NOV Kranj bodo podelili društvu ali klubu, ki bo na teku in pohodu osvojilo največ kolajn. Prireditve bodo sklenili ob 14. uri s spominsko slovesnostjo pred spomenikom v Strahinju, kjer bodo zmagovalcu podelili prehodni pokal.

D. Z.

Vaterpolo Kokra republiški prvak

KRANJ — Tretja tekma za članski republiški naslov Kokra: Vodovodni stolp 13:11 (2:4, 6:3, 2:2, 3:2), letni barižen, sodnika Stanišič in Marinček (oba Kranj).

Kokra — Vidic, Stariha, Brinovec 2, Krašovec 3, Švarc 2, Kuhar 1, Svegelj 1, Malešič, Ladan, Stružnik, Kozelj, Wagner 2, M. Malavašič 2.

Vodovodni stolp — F. Rebolj, Velčkovič, Mohorič, Velikanja 1, J. Rebolj 1, T. Balderman 6, Hlebec, Podvršek 1, Chvatal 1, Kodek 1.

V tretjem srečanju za republiški članski vaterpolski naslov sta se vodovodnega stolpa Kranj. V dokaj kvalitetni igri so bili v tem srečanju boljši vaterpolisti Kokre, ki so si prislužili republiški naslov.

-dn



Na kolesarski dirki za Pokal Kokrice je nastopilo blizu 200 kolesarjev iz vseh pomembnejših slovenskih društev in klubov. — Foto: F. Perdan

Kolesarji enajstič za Pokal Kokrice Na težavni progi veliko padcev

Kokrica — V nedeljo je bila na Kokrici tradicionalna, 11. kolesarska dirka za Pokal Kokrice, ki je pri članicah, mladincih in članih-rekreativcih ter pri veteranih vseh šestih starostnih kategorij veljala tudi za državno prvenstvo. Prireditelji, člani kolesarske sekcije športnega društva Kokrica, so morali letos speljati dva kilometra dolgo krožno progo po cesti skozi Bobovek in na odsekih ceste proti Beli in Predosljam. Na ostrih ovinkih je bilo kar precej padcev, od katerih so se vsi (tudi tisti, pri katerem je kolesar zapeljal mimo mostu v potok) srečno končali, le z odrgninami. Ceste, na katerih so Kokričani prirejali dosedanja tekmovanja za Pokal Kokrice (proti Mlaki, mimo vojašnice) so bile vsekakor primernejše za tovrstne dirke, vsekakor pa bolj varne, in zato morda ne bi bilo napak, če bi že naslednje tekmovanje pripravili na eni od teh prog.

Nastopilo je 200 kolesarjev iz vseh slovenskih kolesarskih društev in klubov, kjer namenljajo pozornost tudi športni rekreaciji. Prehodni pokal za ekipno zmago so osvojili kolesarji iz Grosuplje, ki so zbrali enako število točk kot drugouvrščena ekipa Jakoba Štucina iz Hrastja-Prebačevega, vendar so dosegli več zmag. Na dirkah, ki so veljale za državno prvenstvo, sta od gorenjskih tekmovalcev zmagala le Ego Bertonec (Sava) in Franc Plestenjak (Jakob Štucin).

»Petnajst let redno kolesarim, na leto prevozim šest do sedem tisoč kilometrov,« je povedal štirikratni državni prvak med veterani, trener pionirjev kranjske Save, Franc Plestenjak iz Bobovka pri Kranju, zaposlen kot pomočnik vodje skladišč v Savi. Udeležuje se vseh pomembnejših veteranskih dirk, na katerih je vedno tudi dokaj uspešen. Doslej je dosegel že blizu osemdeset zmag — to pa je bera, s katero se lahko pohvali le malokateri kolesar-rekreativec.

Rezultati — pionirji A: 1. Čerin (Rog), 2. Cvetičanin (Sava); pionirji B: 1. Pavli (Tog), 2. J. Krišelj (Sava), 3. Poljanec (J. Peternel — Skofja Loka); pionirke: 1. Dežman, 3. Markun (obe Kokrica); članice A: 1. Uršič (Dol), 2. Kajdiž (J. Štucin — Hrastje Prebačovo); članice B: 1. Kokalj (Rog-Franek); mladinci-tekmovalci: 1. Hvastija (Šmarna gora), 2. Štular (Sava); mladinci-rekreativci: 1. Škerlj (Grosuplje), 2. S. Krišelj (Predvdvor), 3. Vodnik (J. Peternel); člani-rekreativci: 1. Kastelic (Celje), 2. Rajgelj (J. Štucin), 3. Terglav (Bled); veterani A: 1. Jeraj (Rog-Franek), 2. Mihovilovič (J. Peternel); veterani B: 1. Uršič (Dol), 2. Frelih (J. Štucin); veterani C: 1. Plestenjak (J. Štucin), 2. L. Dežman (Kokrica); veterani D: 1. Omerzel (Grosuplje), 2. Sink (J. Štucin); veterani E: 1. Bertonec (Sava), 2. Hočevar (Kokrica); veterani F: 1. Fajdiga (Branik), 3. Bernik (Kokrica). C. Zaplotnik

Plavalno prvenstvo radovljiške občine Najuspešnejša Luka Bole in Miha Potočnik

Radovljica — Plavalni klub Radovljica in zveza telesnokulturnih organizacij sta priredila na letnem kopališču v Radovljici občinsko plavalno prvenstvo za vse starostne kategorije. Nastopilo je blizu petdeset mlajših in starejših pionirjev in pionirk ter članov, medtem ko na štartu ni bilo niti ene članice. Med mlajšimi pionirji je bil najuspešnejši Luka Bole, ki je prepričljivo zmagal na 50 metrov prsno, hrbtno in kravl. Med mlajšimi pionirkami sta si naslove občinske prvakinja razdelili Nina Sekovanič in Mirja Sošarič, prva je zmagala na 50 metrov prsno in hrbtno, druga na 50 metrov delfin in kravl. V tekmovanju starejših pionirjev se je najbolj izkazal Miha Potočnik z zmago na 100 m hrbtno, kravl in delfin, v prsnem slogu pa je bil najhitrejši Primož Zadavec. Med starejšimi pionirkami je dvakrat stopila na zmagovalno stopnico Polona Rob (100 m hrbtno in delfin) ter po enkrat Urša Praprotnik (100 m kravl) in Staša Melink (100 m prsno). V članskem tekmovanju je bil najuspešnejši Aleš Rebec z dvema zmagama (100 metrov prsno in delfin), z enim drugim in enim tretjim mestom, Jure Šiftr je slavil v disciplini 100 m hrbtno in Tomaž Cilenšek na 100 m kravl. (cz)



49-letni Franc Plestenjak iz Bobovka (desno) — novi državni prvak med veterani C, ob njem drugouvrščeni Lojze Dežman s Kokrice. — Foto: C. Z.

ALPSKO POPOTOVANJE S KOLESOM

Boris Weisseisen • Brane Žagar

(nadaljevanje iz prejšnje številke)

Cannes. Dolga, sanjsko lepa peščena plaža. Palme dajejo blagodejno senco. Topless na vsakem koraku. Družine v velikanskih jahtah pripravljajo kosila, midva pa zasvinjana podpirava kolese. Človek debelo požre slino, si misli svoje in gre naprej.

Obala je slična dalmatinski in tako tudi cesta spominja na jadransko magistralo. Nešteto ovinkov, vzponov in hitrih spustov v obmorske vase. Slika se ponavlja, prepolne plaže in reke turistov. V Nici naju niti najlepši hoteli ne ganejo več, neutrudno vrtiva pedale pod vročim soncem in se nenadoma znajdeva prek nekako paradno oblečenim možem-postave. Čisto resno naju opozori, da morava obleči majici. Seveda sva do sedaj v vročini vozila le v najnujnejšem. Morava ubogati. Znašla sva se v deželici iz premnogih filmov, romanov, v deželi bogatih ljudi, kneževini Monaco. Sem torej že slavne osebe pred davčnim priručjem v domači deželi. Tudi najni mogotci pripravljajo zelene dolarje. Znamenitega Casina ni težko najti, saj so množice neprestano vale proti velikim stavbi. Tudi običajnim ljudem je dano, da si ogledajo njegovo notranjost, le oblečeni morajo biti primerno. Midva z kolesarskimi dresi očitno nisva sodila mednje, kajti portir naju je pustil le v »mini« igralnico z vrsto enorokih Janezov. Bi poskusila srečo? V žepu sva imela le štiri franka in porabila sva jih raje za nakup štruče kruha, sreča v igralnici pa naj počaka do drugič. Pred igralnico pa množice ljudi čakajo znane in imovite ljudi, da jih vidijo od blizu, da slikajo njih razkošne avtomobile. Res, pogled je enkrat: unikatni mar-



Sloviti Monte Carlo

cedesi, bleščeči športniki vseh znamk, starinski avtomobili... Ko gre mimo Rolls Royce, se nama dama v njem milostno nasmeje. Hm.

Italijanska meja je blizu. Že se prižigajo luči, ko se peljeva skozi obmejno Ventimiglio, prijetno staro mesto, in nadaljujeva proti znanemu San Remu. Odločiva se za spanje na eni od plaž izven mesta in tako zabeleživa eno najprijetnejših noči na vsem popotovanju. Nežno pljuskanje toplega morja, oddaljeni zvoki z ladij in medli sij razkošno osvetljenega letovišča v zalivu pomirjajo in naju uspavajo. Dobro razpoložena zjutraj začneva vožnjo z velikimi ambicijami in... po nekaj kilometrih obstaneva. Moje kolo je spet odpovedalo. Manjša napaka sicer, a kje najti mojstra? Starejši možiček v svoji delavnici sicer premore marsikaj, a popravilo mu nikakor ne gre prida od rok. V grlu me stiska in s strahom preiščujem, kako naprej? No, pa strčku le nekako uspe in ob slovesu mi zagotovi, da grem s kolesom lahko na Giro del Mondo — pot okoli sveta.

Via Aurelia naju vodi mimo znanih italijanskih mest ob obali proti največjemu pristanišču in industrijskemu središču Genova. V srednjem veku je bila Genova bogata pomorska republika in na tiste čase spominjajo stavbe v centru mesta. Nama se mesto nekako zameri, ko iščeva pravo pot in med brezkončnimi stanovanjskimi naselji vidiva preveč nesnage in odpadkov industrije. Tudi morja se »rešiva«, ko preko priobalnega hribovja nadaljujeva proti padski nižini. Dolina reke Tebbie se pogosto zoži v slikovito sotesko in ob močri močnega vetra v hrbet hitro doseževa prvo večje mesto Piacenzo. Sredi dneva je, vročina velika, mesto pa kot izumrlo. Italijani izredno spoštujejo opoldanski počitek. Ko se življenje spet utiri, že prečkava močno Pad in prideva v mesto izdelovalcev svetovno znanih violin Stradivari, v Cremono, ki slovi tudi po najvišjem zvoniku v Italiji — Torrazu, 115 m. Hudo žejo gasiva z sočnimi melonami, zija va v zvonik in preštevava kilometre, ki so nama ostali do doma. Odločiva se, da bova potovanje podaljšala za kak dan in več časa namenila ogledom slikovitih mest ob najini poti. Dnevi so v neskončni žitnici strašno vroči, ponoči pa naju spet neusmiljeno preganjajo komarji. Ne čudiva se preveč, kajti do vsake njive je speljan vodni kanal, kar v sušnih letih zagotovi tudi brez padavin ugodno letino.

(se nadaljuje)

Krajevna skupnost Kovor

Načrti za kanalizacijo stari šest let

Krajevna skupnost Kovor leži na jugozahodu tržiške občine v glavnem na ravnini in zajema vasi Kovor, Zvirče, Hudo, Brdo in Loka. V naseljih je 281 stanovanjskih hiš, v katerih živi 387 družin. V zadnjem obdobju je bila dejavnost krajevne samouprave usmerjena v izgradnjo telefonskega omrežja. Vrednost investicije za telefonsko omrežje je 6.117.256 dinarjev, sredstva pa so prispevali telefonski naročniki in delovne organizacije Peko, Zliti in Bombažna predilnica in tkalnica Tržič. Problem je nastal pri priključkih telefonov, saj ima 47 krajanov telefone že priključene, ostalih 80 pa nanje še čaka, ker so vezani na gradnjo nove telefonske centrale v Križah. Ta pa je spet povezana z gradnjo industrijske cone na Loki, je dejal predsednik sveta krajevne skupnosti Kovor Milan Zupan. Lani je bila ostala komunalna dejavnost omejena na redno vzdrževanje cest in javne razsvetljave v novem delu Kovorja. Tu je bil položen električni kabel in postavljene štiri cestne svetilke, kar je znašalo 240.000 din. Med najbolj pereče probleme sodi kanalizacija v vasi Kovor. Načrti so bili izdelani že leta 1978, gradnjo smo že nekajkrat odložili, v občinski resoluciji



Javna telefonska govornica.

je zopet predvidena za letos. Upamo, da bomo imeli denar.

Tudi gasilski dom naj bi začeli graditi letos. Vsa dokumentacija je zbrana, pripravila se finančna konstrukcija investicije. Vaščani niso zadovoljni s sedanjo trgovino v Kovorju. Treba jo bo čim prej razširiti in posodobiti. Merktor pripravlja potrebne načrte, opravljeni pa so bili tudi že razgovori za ureditev trgovine. Veliko govorimo o avtobusnih postajališčih v Zvirčah, Kovorju in Loki. Krajanji namreč čakajo na avtobuse pod milim nebom.

Že nekaj časa nameravamo urediti otroško igrišče, sredstva za nakup igral so rezervirana, potrebnih soglasij od zemljiške skupnosti pa ne dobimo. Nujno je treba razširiti pokopališče v Kovorju, saj novih mest za grobove skoraj ni več. Računamo na pomoč širše družbene skupnosti, s pomočjo krajanov pa bomo zgradili mrliške vežice.

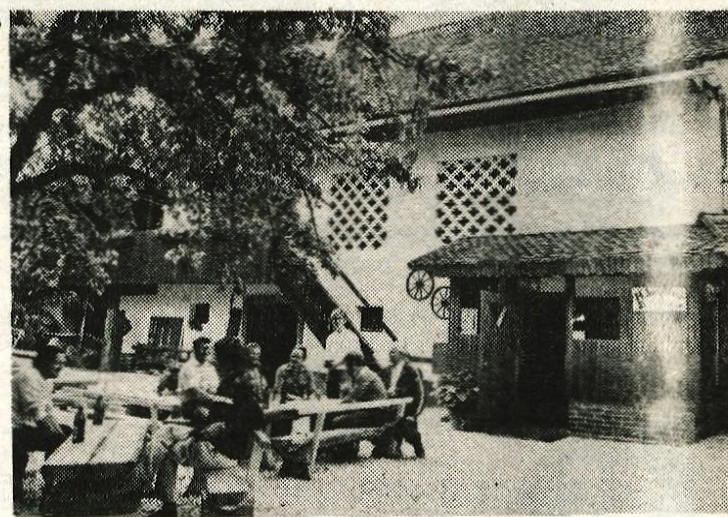
V naseljih je še veliko neasfaltiranih cest. V naslednjem srednjeročnem obdobju 1986—1990 naj bi s pomočjo krajanov makadamske ceste v naseljih asfaltirali, je povedal o krajevni problemih in načrtih Milan Zupan. V kovorski krajevni skupnosti predvidevajo pozidavo Stagn in Narta: osnutki zazidalnega načrta so razgrnjeni. Predvideva se gradnja 41 stanovanjskih enot in sicer 30 na Stagnah in 11 na Nartu, nekaj bo vrstnih in nekaj individualnih stanovanjskih hiš. Razpisana je anketa in če bodo pripombe tehtne, jih bodo upoštevali v zazidalnem načrtu, medtem ko bo pogodbe za pridobitev in dodelitev parcel sklepala Stanovanjska zadruga Černetov vrt iz Kranja.

Krajevna skupnost Brezje pri Tržiču predlaga spremembo že obstoječe lokalne avtobusne zveze Tržič—Bistrica—Brezje s podaljšanim do vasi Hudo in Kovor ter nazaj proti Tržiču. S tem bi imeli vaščani Hudega boljše avtobusno zvezo. Brezjani imajo cestišče do Hušice primerno makadamsko pripravljeno, vendar je ureditev in razširitev ceste Hušica—Hudo—Kovor problematična, ker naša krajevna skupnost nima na voljo ustreznih sredstev. Na odseku ceste Hudo—Kovor pa predvidevamo tudi spremembo zaradi novih stanovanjskih hiš ob desni strani. Šele ko bo to usklajeno in bo cesta primerne urejena, bo možna krožna vožnja.

»Krajevne skupnosti Brezje pri Tržiču, Leše in Kovor se med seboj povezujemo, k temu nas vodijo skupni interesi, še posebno urejanje in vzdrževanje cest. Med seboj



V vasi ni pokrite avtobusne postaje.



Po desetih letih so v Kovorju spet dobili gostilno. Odprl jo je Bojan Vrečar. Foto: F. Perdan

imamo sklenjen samoupravni sporazum o sodelovanju, pa se redno enkrat ali dvakrat letno sestajamo in pogovorimo o skupnih interesih. V krajevni skupnosti

Kovor dobro sodelujemo in usklajujemo delo z družbenopolitičnimi organizacijami in društvi. Imamo zelo aktivno gasilsko društvo, ki vključuje tudi mlade člane, aktivno pa je tudi Športno društvo Zvirče, je zaključil pogovor Milan Zupan.

Drago Papler

DELAVSKA UNIVERZA
RADOVLJICA

razpisuje prosta dela in naloge

STROKOVNEGA DELAVCA
na področju družbenega izobraževanja

Kandidat mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- višja ali visoka andragoška ali pedagoška izobrazba družboslovne usmeritve,
- dve leti delovnih izkušenj na področju izobraževanja,
- strokovni izpit.

Kandidat bo sprejet za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema Delavska univerza Radovljica 8 dni po objavi.

Kandidate bomo o izidu obvestili v 30 dneh po izteku prijavnega roka.

PRAVNIK SVETUJE

NEZGODNO ZAVAROVANJE
V. L. iz Preddvora

Doma ste se poškodovali in ste bili dalj časa v bolniškem staležu. Pri nadomestilu osebnega dohodka za ta čas ste bili precej prikrajšani. Od zavarovalnice niste dobili nobene odškodnine, čeprav ste jo pričakovali, saj je vaš prijatelj dobil nekaj odškodnine, ko se je poškodoval doma.

Odgovor: Odškodnine vam zavarovalnica ne bo plačala, če niste imeli sklenjenega osebnega nezgodnega zavarovanja. Pozanimajte se v temeljni organizaciji, kjer delate, kakšno varianto kolektivnega nezgodnega zavarovanja imate sklenjeno. Če to zavarovanje vključuje tudi

plačilo dnevni odškodnin za poškodbe, ste do tega dela odškodnine upravičeni ne glede na to, da ste se poškodovali doma.

POKOJNINSKA OSNOVA
L. Ž. iz Tržiča

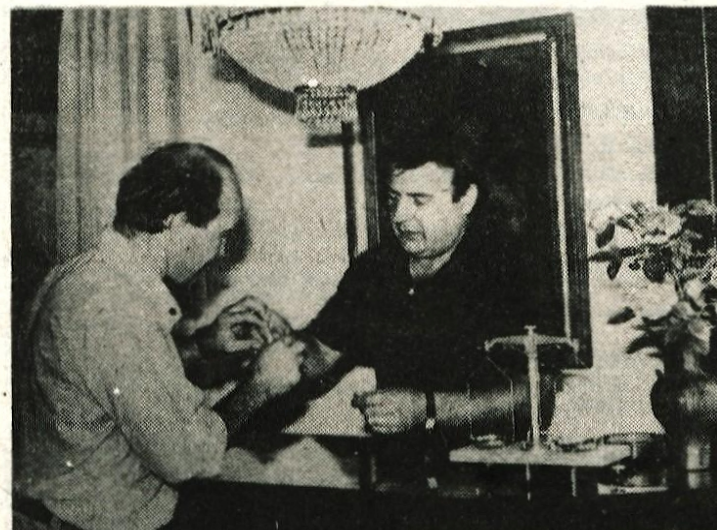
Imate zelo majhen osebni dohodek. Blizu se vam čas upokojitve, pa vas zanima, ali se bo pokojninska osnova odmerila od osebnega dohodka, ki znaša le 20.400,00 dinarjev?

Odgovor: Najvišja pokojninska osnova znaša na podlagi sklepa skupščine invalidskega in pokojninskega zavarovanja v SRS 20.500,— din za letošnje leto. Če bo vaša izračunana pokojninska osnova nižja od določene, se bo vaša pokojnina odmerila od te določene osnove.



Predsednik delavskega sveta Veletrgovine ŠPECERJA Bled Janez Kunstelj je prejšnji petek odprl novo, moderno ribarnico v Cankarjevem naselju v Radovljici. Nova trgovina je za Radovljčane in okoličane velika pridobitev. V ribarnici prodajajo sveže in zamrznjene ribe, školjke, rake, ribe v pločevinkah, imajo pa tudi veliko izbiro solat in namazov v kozarcih. Posebnost ribarnice je velika izbira dnevno svežih ribjih solat.

Iz lokala na Linhartovem trgu v Radovljici je svojo zlatarsko delavnico preselil v Cankarjevo naselje Stanislav Meglič. V lepo urejenem lokalu lahko kupite nakit vseh vrst, poročne



prstane pa že od 10.000 din dalje. V istem posloplju je odprl Aleš Mulej TENIS BAR. Prijetno je posedeti v lepo urejenem lokalu, v toplih popoldnevih pa tudi na terasi, kjer si lahko pogasite žejo s hladnimi napitki. Že sedaj veliki ponudbi v Cankarjevem naselju pa se bosta letos pridružila še dva lokala.

Lepa Fibernik bo ponudila v svojem lokalu BISTRO L pizze ter raznovrstne mesne malice, Sabina Agreš pa bo odprla OPTIČNO delavnico, kjer si boste lahko z receptom ali brez nje kupili očala.

TURISTIČNO DRUŠTVO BLEJ

Prireditve v septembru

11. SR.	21.00	Večer jugoslovanske folklore v blejski športni dvorani. Izvaja KPD SAVA iz Kranja.
13.—14. PE.—SO.		Festival narodnozabavne glasbe Bled 1985 v športni dvorani Bled.
14. SO.	21.00	Večerni promenade koncert na Blejskem jezeru. Izvaja pihalni orkester VERIGA iz Lesc.
18. SR.	21.00	Večer jugoslovanske folklore v blejski športni dvorani. Izvaja KPD Jedinstvo iz Apatina.
19.—22. ČE.—NE.	10.00	Golf turnir — IX. mednarodno prvenstvo Jugoslavije za ženske in moške. Nagrade Grand hotela Toplice.
21. SO.		Festival otroških popevk BLEJSKI SRČEK v športni dvorani.
21.—22. SO.—NE.	8.00	Teniški turnir za pokal hotela KOMPAS Bled.
22. NE.	17.30	Promenade koncert v Zdraviliškem parku. Izvaja pihalni orkester JESENIŠKIH ŽELEZARJEV.
25. SR.	21.00	Večer jugoslovanske folklore v blejski športni dvorani. Izvajata KPD Karavanke iz Trziča in Termike iz Škofje Loke.
28. SO.	17.30	Promenade koncert v Zdraviliškem parku. Izvaja pihalni orkester VERIGA iz Lesc.

pridite v

ASTRA

Blagovnica Kranj

kjer vam nudimo

vs a zaščitna delovna sredstva.

Nekatera so zaradi zelo ugodnih cen v omejenih količinah, zato pohitite in izkoristite možnost cenejšega nakupa.

velika denarno blagovna

TOMBOLA

v DOMŽALAH v nedeljo, 15. septembra, ob 14. uri v športnem parku.

GLAVNI DOBITKI:

1.000.000 din
JUGO 45
126 P
BARVNI TELEVIZOR

in ostali dobitki v vrednosti 3.000.000 din

vabi Smučarsko društvo Domžale

OBRTNI SEJEM CELJE

XVIII. mednarodni

Golovec od 13. do 22. septembra 1985

Poslovna dneva 11. in 12. septembra — vstop samo s poslovnimi vabil

DELFIN

vam nudi bogato izbiro

SVEŽIH IN ZAMRZNJENIH RIB

RUDNIK URANA ŽIROVSKI VRH
v ustanavljanju
GORENJA VAS, Todraž 1

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge za nedoločen čas s polnim delovnim časom:

1. STROJNIK DROBILNICE IN VZORČEVALNICE
2. OPERATER
3. GASILEC

Pogoji:
pod 1.:
— poklicna izobrazba kovinarske ali elektro smeri,
— 2 leti delovnih izkušenj,
— izmensko delo,
— enomesečno poskusno delo;

pod 2.:
— poklicna izobrazba kemijske, metalurške, kovinske ali elektro smeri,
— tečaj za operaterje,
— 2 leti delovnih izkušenj,
— 4-izmensko delo,
— enomesečno poskusno delo;

pod 3.:
— KV gasilec,
— vozniški izpit C oz. B kategorije,
— 1 leto delovnih izkušenj,
— 4-izmensko delo,
— enomesečno poskusno delo.

Za vsa dela zahtevamo uspešno opravljen zdravniški pregled pred sklenitvijo delovnega razmerja.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev (spričevali) v 8 dneh na gornji naslov.

O izbiri bodo obveščeni v 30 dneh.

Trgovska in gostinska DO ŽIVILA KRANJ, n. sol. o. Naklo, Cesta na ORoglo 3, TOZD GOSTINSTVO Kranj, n. sol. o. Kranj, Maistrov trg 11 objavlja naslednja prosta dela in naloge

1. VODJE KUHINJE za hotel Bor v Preddvoru; na razpolago je samsko stanovanje
2. VEČ NATAKARJEV
3. VEČ KUJARJEV
4. VEČ DELAVCEV za slašičarsko delavnico
5. VEČ NEKVALIFICIRANIH DELAVK za delo v kuhinji oziroma za čiščenje gostinskih prostorov

Pogoji:
pod 1.: — V. stopnja strokovne izobrazbe, smer gostinski ali kuharski tehnik, 2 leti delovnih izkušenj iz opravljanja dela v večji restavracijski oziroma hotelski kuhinji, dvomesečno poskusno delo;
pod 2. in 3.: — IV. stopnja strokovne izobrazbe, smer natakar oziroma kuhar, dvomesečno poskusno delo;
pod 4.: — II., III. ali IV. stopnja strokovne izobrazbe slašičarske smeri ali z delom pridobljena delovna zmožnost, eno- ali dvomesečno poskusno delo;
pod 5.: — I. stopnja strokovne izobrazbe — končana osnovna šola, enomesečno poskusno delo.

Dela in naloge objavljamo za območje Kranja in Preddvora. Kandidati naj pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi pošljejo na naslov: Živila Kranj, kadrovska služba Kranj, Maistrov trg 11. Vsi prijavljeni kandidati bodo o izidu izbirnega postopka pisno obveščeni v 15 dneh po opravljeni izbiri.

UPRAVA INŠPEKCIJSKIH SLUŽB ZA GORENJSKO, KRANJ

Razpisna komisija razpisuje prosta dela in naloge:

1. URBANISTIČNEGA INŠPEKTORJA
2. VETERINARSKEGA INŠPEKTORJA
3. INŠPEKTORJA DELA

Poleg splošnih pogojev, določenih z zakoni in družbenimi dogovori, morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:
pod 1.: — visoka strokovna izobrazba — dipl. ing. arhitekture ali gradbeništva ali geodezije,
— 5 let delovnih izkušenj,
— trimesečno poskusno delo;
pod 2.: — visoka strokovna izobrazba veterinarske smeri,
— 5 let delovnih izkušenj,
— trimesečno poskusno delo;
pod 3.: — višja strokovna izobrazba pravne, upravne, varnostne, elektro ali strojne smeri,
— 3 leta delovnih izkušenj,
— trimesečno poskusno delo.

Kandidati za imenovana dela in naloge morajo imeti pozitiven odnos do samoupravljanja, socialistične ureditve in spoštovanja zakonitosti.

Za razpisana dela in naloge bodo izbrani kandidati imenovani za 4 leta in sprejeti v delovno razmerje s polnim delovnim časom.

Kandidati, ki izpolnjujejo pogoje za zasedbo razpisanih del in nalog, naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev v 8 dneh po objavi na naslov: Občina Kranj, splošne službe — kadrovska služba, Kranj, Trg revolucije 1, z oznako »za razpis«.

O izbiri bomo prijavljene kandidate obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

CESTNO PODJETJE KRANJ

obvešča, da bo občinska cesta ZGORNJA BESNICA—NEMILJE zaprta za ves promet od 11. 9. 1985 do 25. 9. 1985 od 7.00 do 18.00 ure zaradi izvajanja večjih vzdrževalnih del. Avtobusni promet bo urejen s prestopanjem. Za ostali promet je določen obvoz na relaciji NEMILJE—KROPA—KRANJ—ZGORNJA BESNICA in obratno.

Prosimo udeležence v prometu, da z razumevanjem upoštevajo, da navedenih del iz tehničnih in varnostnih razlogov ne moremo izvajati med prometom.

OSNOVNA ŠOLA SIMON JENKO p. o., KRANJ XXXI. divizije 7 a

Komisija za delovna razmerja razpisuje oziroma oglašja naslednja prosta dela in naloge:

- PRAVNIKA OSNOVNIH ŠOL občine Kranj

Pogoj: — visoka izobrazba pravne smeri, zaželene delovne izkušnje.

Dela in naloge razpisujemo za nedoločen čas. Nastop dela po dogovoru.

Za določen čas: nadomeščanje delavk, ki bodo na porodniškem dopustu:

- UČITELJA V OPB, od 1. oktobra 1985 dalje
- UČITELJA V OPB, od 7. oktobra 1985 dalje
- UČITELJA V OPB, od 15. oktobra 1985 dalje

Pogoj: — učitelj razrednega pouka

- 2 KUHINJSKIH POMOČNIK za kuhinjo centralne šole, za določen čas do 31. avgusta 1986.

Pogoj: — PKV ali NKV delavec, poznavanje higienskega minimuma.

Nastop dela takoj.

- SNAŽILKE s polovičnim delovnim časom za nedoločen čas za DE Center.

Pogoj: — PKV ali NKV delavec.

Nastop dela takoj.

Prijave z dokazili o usposobljenosti naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi, o izbiri pa bodo obveščeni najkasneje v 30 dneh po poteku razpisa.

SKUPŠČINA OBČINE KRANJ
Upravni organi in strokovne službe razpisujejo dela in naloge:

1. PRIPRAVNIKA — 3 delavci

Pogoji: — srednja strokovna izobrazba ekonomske ali administrativne smeri, V. stopnja zahtevnosti.

2. PRIPRAVNIKA

Pogoji: — višja strokovna izobrazba pravne, upravne ali ekonomske smeri, VI. 1. stopnje zahtevnosti

Za razpisana dela in naloge bo sklenjeno delovno razmerje za določen čas — za čas trajanja pripravniške dobe — s polnim delovnim časom.

Kandidati naj pošljejo pisne vloge s kratkim življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev na naslov: Občina Kranj, Splošne službe — kadrovska služba, Kranj, Trg revolucije 1, najkasneje v 8 dneh po objavi.

ENGINEERING KRANJ
Poštna ulica 3

vabi k sodelovanju za opravljanje del in nalog

1. VODJO PLANA IN KALKULACIJ

Pogoji: — VS ali SS tehnične ali organizacijske smeri,
— 3 oziroma 5 let delovnih izkušenj na kalkulacijah,
— trimesečno poskusno delo.

2. VEČ KLJUČAVNICARJEV

Pogoji: — poklicna šola ali KV delavec ustrezne smeri, lahko tudi začetnik,
— 1 leto delovnih izkušenj,
— enomesečno poskusno delo.

Pisne ponudbe naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi. O izbiri bomo kandidate obvestili v 14 dneh po objavi.

ALPETOUR

SOZD ALPETOUR ŠKOFJA LOKA
TOZD MEHANIČNE DELAVNICE ŠKOFJA LOKA

objavlja po sklepu komisije za delovna razmerja prosta dela oziroma naloge

SKLADIŠČNEGA REFERENTA

Pogoji: — poklicna kovinarska šola avtomehanske smeri ali poklicna trgovska šola — prodajalec,
— 2 leti delovnih izkušenj, od tega več kot leto v avtomehanski stroki.

Poskusno delo traja tri mesece.

PRALCA VOZIL

Pogoji: — PK ali NK delavec ter 1 do 2 leti delovnih izkušenj, od tega 1 do 3 mesece na pralskih delih.

Poskusno delo traja tri mesece.

Pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema kadrovska služba v Škofji Loki, Titov trg 4 b, 8 dni po objavi. Kandidate bomo o izbiri obvestili v 60 dneh po izteku prijavnega roka.

OBVESTILO OBRTNIKOM IN DELAVCEM GORENJSKE

Obveščamo vas, da Medobčinski sklad za izobraževanje delavcev na področju samostojnega osebnega dela Kranj organizira strokovni ekskurzijo na BRIONE in ogled OZD DIGITRON Buje. Objavljamo tri termine in sicer:

- dne 30. septembra in 1. oktobra (ponedeljek, torek)
- dne 4. in 5. oktobra (petek, sobota) in
- dne 11. in 12. oktobra (petek, sobota)

Odhod avtobusa ob 6. uri izpred hotela CREINA KRANJ.

Rok prijave: najkasneje do 12. septembra 1985 na Medobčinski sklad za izobraževanje delavcev na področju samostojnega osebnega dela Kranj, Trg revolucije 3, tel. 26-077

Cena je 7.950.— din, delavci plačajo 2.500.— din, ostale stroške bo povrnil Sklad.



VELIKA IZBIRA RIB V NOVI TRGOVINI V RADOVLJICI



Potoče — Z veseljem piknikom, na katerem ni manjkalo prigrizka pa tudi ne harmonike, so upokojenci v Domu Albina Drolca počastili svoje goste iz Kopra. Že lani so se namreč tako v Potočah kot v Kopru dogovorili za občasne obiske in izmenjavo izkušenj pri urejanju bivanja v domovih za starejše, skupina stanovalcev potoškega doma pa je lani tudi nekaj dni preživela na morju v gosteh pri koprskem domu upokojencev. — L. M. — Foto: F. Perdan



BLEJ, septembra — Za varnost kopalcev Grajskega kopaljšča skrbi še vrsto sezon Tržičan, 30-letni Franci Goltez. Dva meseca, kolikor je kot RTG tehnik letališča Ljubljana prost, preživi na Bledu. Zjutraj uredi kopaljšče, izdaja senčnike, ležalke in športne rekvizite, skrbi za varnost in večkrat s staro natrgano mrežo z gladine pobira smeti, ki jih dopolne jezerski tok »podari« kopaljšču pod gradom. Toda »zajemalka« je stara, zajeti je moč le malo umazanije. Največ napredni opoldanski vetrič, ki »smetano« spihajo proti Zaki. Čeprav so v HTP Bled za kopaljšče namenili letos 10 milijonov dinarjev, je gradbeni poseg skorajda neviden. Toda v najkrajšem času se bodo morali Blejci odločiti, kako z združenimi močmi (in denarjem) odstraniti blejsko sramoto. Saj kopaljšče že jemlje ugled Bledu. Zaveščati se morajo, da je za vse številnejše goste urejeno kopaljšče del izpenzijske ponudbe. — Besedilo in fotografija MIRKO KUNŠIČ

MALI OGLASI tel.: 27-960 cesta JLA 16

aparati, stroji

- Prodaj KOSILNICO BCS 602, primerno za hribovit teren. Prezelj, Vincarje 20 (pri Primožu), Škofja Loka 11452
- Prodaj FOTOAPARAT zenit 12 ter OBJEKTIV 1,3 — 135 mm, skupna cena 3,5 SM. Bogo Grašič, Predoslje 27, Kranj 11453
- Prodaj RAČUNALNIK ZX spectrum 48 K. Beleharjeva 45, Senčur 11454
- Prodaj TELEVIZOR spectra-color special 75. Kranj, Begunjska 9, stanovanje 63, tel. 27-589 11455
- Poceni prodaj starejši barvni TELEVIZOR gorenje, ekran 67. Telefon 064/81-023 11456
- Prodaj TRAKTOR zetor 52 KM, samo na zadnji pogon. Informacije po tel. 62-162 od 14. do 21. ure 11457
- Prodaj FOTOAPARAT olympus OM-10 in FLEŠ sunpak. Telefon 22-221 — int. 34-63 dopoldan 11458
- Prodaj MOTORNO ŽAGO znamke ALPINA. Telefon 77-040 popoldan 11459
- Prodaj KASETOFON sansui SC 5100, za 5,5 SM. Telefon 064/21-021 11460
- Prodaj silažni KOMBajn farh, komplet MOLZNI VRC »Westfalia« in kultivator z ježem. Pirš, Povodje 3, Smartno pod Šmarno goro 11527

gradbeni mat.

- Prodaj PUNTE za fasadni oder. Telefon 24-369 11478
- Rabljeni VRATNA KRILA in GAJBICE, prodaj. Draksler, Zg. Bela 63, Preddvor 11479
- Prodaj 100 m² suhega LADIJSKEGA PODA, debeline 3 cm in 1 m² jesenovih PLOHOV, debeline 6 cm. Telefon 42-582 popoldan 11480
- Prodaj nova OKNA jelovica, zapakirana, bele barve: 7—120 x 100; 4—120 x 80, BALKONSKA VRATA 220 x 100, zraven so tudi OKENSKE POLICE iz teraca. Tupaliče 25/A, telefon 45-435 11481
- Prodaj 5 ARMATURNIH MREŽ za beton 6/4. Kadunc, tel. 75-581 med 13. in 14. uro 11482
- Ugodno prodaj nov DIMNIK schiedel, premera 20 cm, dolžine 9,5 m in 5 m² TERVOLA. Planina 57, Kranj 11483
- Prodaj 400 kg SMOLE. Telefon 27-841 11484
- Prodaj 120 popolnoma novih SALONITNIH PLOŠČ, dimenzije 120 x 90 cm, ena 1.250 din. Albin Zupancič, Zapuze 2, Begunje 11485
- Prodaj obžagan LES za ostrejšje stanovanjske hiše, betonske MREŽE in SIPOREKS, dimenzije 20 x 25. Ludvik Jerala, Praše 50, Mavčiče, tel. 40-041 popoldan 11486
- Prodaj 2,5 m² sečane TERANOVE kram, MREŽE, premera 6 in 4, vlečeno BETONSKO ŽELEZO, premera 10, 6, približno 600 kg, prosti TERVOL in IZOTEKT, 15 % ceneje. Telefon 22-452 — int. 197 11487

vozila

- Prodaj VW HROŠČ 1500, letnik 67, registriran do julija '86. Kranj, Janeza Puharja 2, stan. 7 — po 20. uri.

Osnovna šola STANE ŽAGAR KRANJ

Komisija za delovna razmerja razpisuje prosta dela in naloge

— 2 SNAŽILK s polnim delovnim časom za nedoločen čas

Pogoji:

- delo v popoldanskem času, poskusno delo en mesec

Prijave naj kandidati pošljejo v 8 dneh, o izbiri pa bodo obveščeni v 30 dneh po poteku razpisa.

STROKOVNA SLUŽBA SIS DRUŽBENIH DEJAVNOSTI OBČINE TRŽIČ

Delovna skupnost na podlagi 38., 39. in 40. člena statuta DSSS razpisuje prosta dela in naloge

INDIVIDUALNEGA ORGANA VODJE STROKOVNE SLUŽBE SIS DRUŽBENIH DEJAVNOSTI

Pogoji:

- da ima visoko ali višjo strokovno izobrazbo družboslovne smeri,
- da ima 5 let delovnih izkušenj na podobnih delih,
- da pozna delovanje delegatskega sistema,
- da izpolnjuje določila družbenega dogovora o uresničevanju kadrovske politike v občini Tržič (57. člen)

Kandidati naj svoje prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev s kratkim življenjepisom v 15 dneh po objavi pošljejo v zaprti kuverti na naslov: Strokovna služba SIS družbenih dejavnosti občine Tržič, Bračičeva 4, s pripisom »za razpis«. O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po poteku roka za prijavo na razpis.

- Prodaj ZASTAVO 750, letnik 1977. Ogled popoldan. Rogelj, Sitarska 6, Stražišče, Kranj 11252
- Prodaj OPEL REKORD 20 S, letnik 1981, registriran za eno leto. V račun vzamen tovorni avto do dveh ton, najraje TAM. Telefon 74-210 popoldan 11270
- Prodaj MZ 250 TS, letnik 1980, R-16 in TIMED. Sašo Cof, Sv. Duh 72, Škofja Loka, tel. 60-411 dopoldan 11283
- VESPO PX 200 E, novo, ugodno prodaj. Kovačičeva 5, Kranj 11294
- Prodaj MICHELIN GUME: 2 kom 135 — 13, 2 kom 135 — 14. Jagodic, tel. 24-655 — int. 52 11490
- Prodaj R-4, letnik 1979, prevoženih 60.000 km. Anica Gašperšič, Gorenjska 33, Radovljica 11491
- Za R-8 kupim prednji levi BLATNIK (nov ali rabljen). Telefon 061/612-458 11492
- Prodaj R-4, letnik 1983. Likozarjeva 11, Kranj 11493
- Prodaj OPEL ASCONA 1.6 S, letnik 1979, karamboliran. Breg ob Bistrici 7, Tržič 11494
- Prodaj ZASTAVO 750, letnik 1977. Boris Šuštarčič, Trata 16, Škofja Loka, tel. 62-042 11495
- Prodaj dve ZIMSKI GUMI 13 x 165 s platišči za alfa sud ali gullieto. Testen, Kranj, Kokrica, Dežmanova 3 11496
- Nov izvozni MOPED in nov TOMOS 14; ter novi barvni TELEVIZOR, prodaj. Telefon 62-708 11497
- Prodaj FIAT 126-P, letnik 1977. Telefon 42-639 11498
- DIANO karambolirano ali potrebno popravila karoserije ali motorja, KUPIM. Telefon 78-078 popoldan 11499
- Prodaj ZASTAVO 101 konfort, letnik 1979. Lončar, Nazorjeva 12, Kranj, tel. 28-965 popoldan 11500
- ZASTAVO 101 konfort, letnik 1979, lepo ohranjeno, ugodno prodaj. Telefon 83-717 — Jesenice 11501
- Prodaj JUGO 45, letnik 1982. Janez Emeršič, Doslavlje 26, Zirovnica, tel. 80-563 popoldan 11502
- Prodaj ZASTAVO 750, letnik 1975, novejši motor, neregistrirano, za 5 SM. Telefon 24-898 do 14. ure 11503



MERKUR KRANJ OBVESTILO

Ponovno sprejemamo vplačila za drva s takojšnjo dobavo.

Vplačila sprejema prodajalna KURIVO — NAKLO

ponedeljek — petek od 7. do 14. ure, ob sobotah od 7. do 12. ure, ter ob ponedeljkih in sredah v KRANJU, Gregorčičeva 8, od 14.30 do 17. ure.

NE POZABITE — DNEVI POSTAJAJO HLADNEJŠI — ZIMA SE BLIŽA!

razno prodaj

- Ugodno prodaj športni OTROŠKI VOZIČEK. Paderčič, Planina 22, Kranj 10786
- HRUŠKE in JABOLKA, PRODAJAMO VSAK DAN NA C. 1. maja 4, Kranj, tel. 21-582 11169
- Prodaj kostanjeva DRVA za centralno kurjavo. Krajnik, Breznica 5, Škofja Loka 11440
- Prodaj GAJBICE. Telefon 49-155 11441
- Prodaj SADJE za namakanje (hruške, slive, jabolka) nad Kranjem. Ponudbe pod: Skupno spravilo 11442
- Prodaj nov KOŠEK z jogijem, za 5.000 din. Tomažič, Britof 250, Kranj 11443
- Poceni prodaj ŠOTOR za 5 oseb, rabljen dve sezoni. Telefon 27-725 11444

GOSTILNA SEJEM Kranj — na Gorenjskem sejmu, tel.: 21-890

Odprto vsak dan. Vsa četrtka in petek vas posebej vabimo na sveže školjke. Tople malice, poslovna kosila, hišne specialitete, organiziramo vam sprejeme in zabave za zaključene skupine.

NISMO POPOLNI — AMPAK SE TRUDIMO

- Prodaj KÜPPERSBUSCH na olje. Tel. 41-090 od 15. ure dalje 11529
- Poceni prodaj sodoben TRGOVSKI PULT. Telefon 064/22-747 11445
- Nujno prodaj novo DIRKALNO KOLO v garanciji, rog personal, 10 prestav, za 6 SM. Zdravko Klojučar, C. Svobode 22, Bled 11446
- Prodaj malo rabljeno žensko ŠPORTNO KOLO maraton, 10 prestav, WALKMAN sony, avdio in timer sansui AT 15-S. Telefon 22-221 — int. 28-41 dopoldan — Lukanc 11520
- Prodaj FANTOVSKO KOLO (10 do 14 let) na 3 prestave. Šubic, Solska 4/A, Stražišče, Kranj 11521
- Prodaj športno KOLO rog, 10 prestav, dobro ohranjeno. Gregorčič, Dvorska vas 38, Begunje 11522

- Prodaj PEČ za etažno centralno, 20.000 kcal. Kranj, Mlekarska 10 11469
- Prodaj veliko PREPROGO. Omejc, Rudija Papeža 30, Kranj 11470
- Prodaj dobro ohranjen PRALNI STROJ gorenje. Telefon 50-852 11471
- Prodaj dve OMARI za v dnevno sobo ali sobo (temen hrast). Telefon 50-861 dopoldan 11472
- Prodaj dobro ohranjeno DNEVNO OMARO, SEDEŽNO GARNITURO in HLADILNIK. Vsa dan od 14. do 20. ure. Stojan Zorut, Savska c. 25 pri tovarni IKOS Kranj 11473
- ZAMRZOVALNO SKRINJO LTH, 380-litrsko, malo rabljeno, ugodno prodaj. Telefon 064/75-838 11474
- Prodaj enojno POMIVALNO KORITO, z desnim odcejalnikom, DIVAN in dve POSTELJI, vse dobro ohranjeno. Urh, Mošnje 52, Radovljica 11475
- ŠTEDILNIK küppersbusch, rabljen eno leto, prodaj za polovično ceno. Telefon 78-078 popoldan 11476
- Ugodno prodaj ŠTEDILNIK (4 elektrika, 2 plin), dobro ohranjen, zaradi pomanjkanja prostora. Pečenik, Frankovo 69, Škofja Loka 11477
- Prodaj otroško POSTELJICO z jogijem. Telefon 78-244 od 13. do 17. ure 11528

stanovanja

- Enosobno STANOVANJE v Kranju, išče štiričlanska družina. Šifra: Nujno 11504
- Mladoporočnica iščeta enosobno STANOVANJE, z rednim mesečnim plačevanjem. Mesud Bešič, Tončka Dežmana 10, Kranj 11505
- Prodaj dvosobno STANOVANJE, 52 m² v Šorlijevem naselju, za gotovino. Telefon 24-219 od 19. do 21. ure 11506

- Mlad zakonski par, brez otrok išče enosobno STANOVANJE ali SOBO v Kranju ali okolici. Šifra: Čimprej 11507
- Samski možki, nekadilec išče GARSONJERO ali SOBO v Kranju ali okolici. Šifra: Nekadilec 11508
- Študent išče opremljeno SOBO v Kranju ali okolici. Šifra: Hitro 11509
- SOBO oddam dijaku ali študentki. Ogled v nedeljah popoldan. Naslov v oglašnem oddelku. 11510
- Zamenjam štiriosobno STANOVANJE, brez centralne za dvosobno s kabinetom in centralno. Telefon 24-276 11511

- Zamenjam enosobno STANOVANJE v Šorlijevem naselju, s centralno in telefonom za dvosobno s kabinetom ali dvema kabinetoma. Telefon 24-276 11512
- PODJETJA — ZASEBNIKI! Na Planini II. prodaj dvosobno STANOVANJE z dvema kabinetoma (96 m²) topla voda. Možen kredit. Naslov v oglašnem oddelku. 11513

stan.oprema

- Prodaj komplet z omarico POMIVALNO KORITO, nerjaveče, dolžine 100, širine 60. Ogled vsak dan razen sobote in nedelje od 15. do 18. ure. Potočnik, Groharjevo 8, Škofja Loka 11459
- Poceni prodaj dobro ohranjen ŠTEDILNIK gorenje na trda goriva, 60-litrski HLADILNIK himo, majhno PEČ na trda goriva in majhno PEČ na olje. Pevc, C. talcev 6, Škofja Loka 11460
- Prodaj MIZO 90 x 120 cm, raztegljivo in PREPROGO 3 x 3 m. Telefon 25-461 — int. 545 11461
- Ugodno prodaj POHIŠTVO za v dnevno sobo in SEDEŽNO GARNITURO. Šmitek, Deteljica 13, Tržič 11462
- Prodaj nemško PEČ küppersbusch. Slevce, Britof 61, Kranj 11463
- Ugodno prodaj nekaj novih ročno izdelanih POSTELJ, primernih za rustikalno opremo kmečke sobe ali počitniške hiše. Mizarski mojster, tel. 61-275 popoldan 11464
- Ugodno prodaj novo etažno centralno PEČ EMO 23. Telefon 43-064 od 19. do 21. ure 11465
- Prodaj litoželezno KOPALNO KAD, velikosti 170 x 70 cm, še v dobrem stanju, za 5.000 din in 80-litrski električni BOJLER, še v dobrem stanju, za 3.000 din. Dominik Zaletelj, Sr. Bitnje 62, Zabnica 11466
- Prodaj dve LEŽIŠČI. Jenko, Gorenjskega odreda 18, Kranj, tel. 34-020 11467
- Ugodno prodaj HLADILNIK. Ferlan, Trojarjeva 18/A, Stražišče 11468

posesti

- Kupim ZAZIDLJIVO PARCELO v Kranju ali STARO HIŠO za rušenje. Šifra: Zdomec 11514
- GARAŽO najemam na območju Vodovodnega stolpa, centra ali Zlatega polja. Telefon 25-914 11515
- Na Vinjem vrhu na Semiču, ugodno prodaj manjše POSESTVO, hišo z gospodarskim poslopjem, vinogradom in nekaj obdelovalne kmetijske zemlje. Informacije po tel. 064/75-275 ali osebno na naslov: Katica Simonič, Vojsna vas 3, Črnomelj 11516

živali

- Prodaj 14 dni starega BIKCA simentalca za rejo. Suha 33, Kranj 11447
- Prodaj plemensko OVCO, dva JAGNJETA in KOZLIČKA za 50.000 din. Kamenčič, Savska c. 42, Kranj 11448
- Prodaj KRAVO simentalko po telefonu. Telefon 064/60-734 zjutraj 11449
- Zaradi gradnje prodaj KRAVO po izbiri. Velosovo 31, Cerklje 11450
- Prodaj KRAVO, ki bo novembra četrtič teletila, po izbiri. Langus, Gorjuše 43 11451
- Prodaj TELIČKO in dva BIKCA črne barve. Franc Urbanc, Gorice 24 11523
- Prodaj dve breji OVCI jezersko-solčavske pasme. Bizjak, Studor, Gorenja vas, tel. 68-326 11524

zaposlitve

- Iščem DEKLE za pomoč v kuhinji. Telefon 26-960 11517

Zaposlim DELAVCA ZA VARJE-NJE PVC (plastike). Zazeljena praksa ali kvalifikacija. Pogoj — odslužen vojaški rok. Ponudbe z opisom dosedanjega dela pod »Priden delavec«.

kupim

- Kupim 25 do 30 pr. m bukovih DRV. Ponudbe pod: Drva 11488
- Kupim BIKCA za rejo, starega 3 do 6 mesecev. Telefon 44-146 popoldan 11489

OSTALO

- Potrebujem 13 SM. Naslov v oglašnem oddelku. 11518
- Za leto ali dve najemam PIANINO ali KLAVIR. Cena po dogovoru. Stane Lužnik, Zabreznica 38, Zirovnica 11519

ZAHVALA

Tiho in skromno, a plodno si živela, nam vsem se bogato razdajala, še tiše se tvoja je zvezda utrnila, zato spomin nate in slava ne bosta minila.

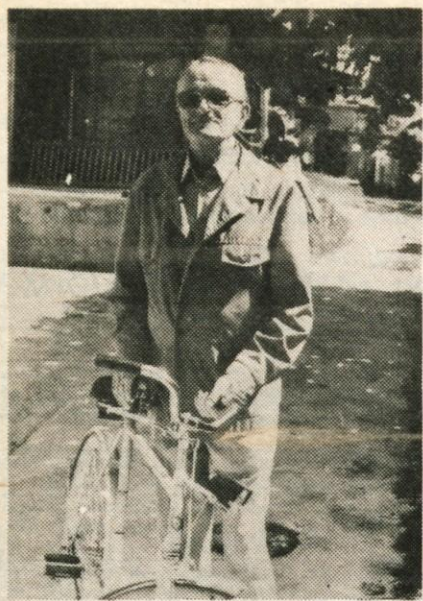
Ob smrti naše drage sestre in tete

KATARINE ARH

se zahvalujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam karkoli pomagali in našo teto spremili k zadnjemu počitku. Iskrena zahvala gospodu župniku Kokalju za žalni obred in oktetu Vigred iz Predoselj. Zahvaljujemo se dr. Žgajnarju in dr. Pegamovi za dolgoletno zdravljenje in obiskovanje na domu.

NJENI NAJBLIŽNI

Tupaliče, Predoslje, 10. septembra 1985



Ivan Ogrinc iz Škofje Loke.

Gorenja vas — »Nekdaj sem veliko kolesaril, kot vajenec sem prevozil Ljubljano po dolgem in počez, a nisem nikdar padel. No, lani, ko sem se peljal na prvo kolesarsko srečanje upokojencev v Poljane, pa sem nerodno telebnil in si nalomil kost na roki. Tri tedne sem nosil mavec,« se spominja Ivan Ogrinc s Spodnjega trga v Škofji Loki. »Letos, ko sem se odpravil na srečanje v Gorenjo vas, me je bilo med vožnjo kar malce strah. Saj veste: človek pri sedemdesetih letih ne ni tako gibčen in jo hitreje skupi kot mladenič pri dvajsetih. No, tokrat je šlo bolje kot lani, v eni uri in osmih minutah smo bili srečno na cilju, potem sem z razliko od prijateljev nadaljeval pot sam. Že dolgo sem nameraval obiskati zdaj 79-letnega krojača Dominika Tavčarja z Dobrave pri Gorenji vasi. Nekdaj, ko je bil še mlad in zdrav, je veliko delal za Kroj, kjer sem bil zaposlen več kot 31 let. Že petnajst let ga nisem videl, tokrat sem izkoristil priložnost. Zelo me je bil vesel. Ko sem odhajal, je imel solzne oči,« je po povratku v Gorenjo vas pripovedoval Ivan Ogrinc.

Francka Kokalj iz Poljan se je na kolesarsko srečanje upokojencev pripeljala s 45 let starih kolesom. Podaril ga ji je fant, nekdanji kolesarski prvak. »Kljub častitljivi

Kolesarsko srečanje upokojencev Škofje Loke in Poljanske doline

Tudi osemdesetletniki še sedejo na kolo

Prek dvesto upokojencev in upokojenk iz Škofje Loke in iz vasi Poljanske doline je v soboto dopoldne prikolesarilo na zborna mesto v Gorenjo vas, odkoder pa se je večina odpeljala na ogled rudnika urana Žirovski vrh, ostali pa v hoteljski Marmor.

starosti rado teče,« je povedala Francka. Z njim je prevozila že na stotine kilometrov. Ko je bila mlajša, se je odpeljala tudi v Kranj pa v Škofjo Loko in vsak dan do Visokega, kjer je povojna leta delala na tamkajšnji »prašičereji«; nazadnje je bila zaposlena v LTH-jevem obratu v Poljanah. »Več kot 15 kilometrov bom prekolesarila, a dobro vem, da me jutri ne bodo bolele noge. Vsak dan se povzpem na bližnji hrib ali se s kolesom odpeljem do Volče.«

84-letni Franc Potočnik iz Hotavelj in nič mlajši Jože Demšar iz Gorenje vasi sta bila med najstarejšimi udeleženci, če ne kar najstarejša. »Noge mi počasi pešajo. Peljem se še kar lahko, le s kolesa je težko stopiti,« je povedal Jože, ki je včasih veliko kolesaril, tudi daljše razdalje, zdaj pa si dlje kot po vasi skorajda ne upa. Da pa je še vedno pravi »kavelj«, je dokazal v soboto: brez težav je zmogel sedem kilometrov vožnje do Hotavelj in nazaj.

Jožica Berginc iz Frankovega naselja v Škofji Loki se je naučila voziti s kolesom že v otroških letih; prvo kolo, za katerega so dolgo varčevali, pa je dobila pred 28 leti. »Nekdaj nas je bilo pri hiši pet in smo imeli eno kolo. Danes smo trije in razpolagamo s petimi,« je po-

vedala Jožica in dodala, da so tovrstna kolesarska srečanja odlična pogruntavščina: najprej skupinsko kolesarjenje, združeno z ogledom krajevne znamenitosti ali zanimivosti, zatem še skupno kosilo in ranjanje ob zvokih harmonike.

Anica Kalan s Trate, Slavka Trepše in Justi Ilovar iz Škofje Loke se pogosto odpeljejo s kolesom v Hrastrnico, proti Senici ali na sladoled v gostilno Vigred, v soboto so skupaj odrinile na srečanje v Gorenjo vas, v nedeljo pa še na srečanje slovenskih planincev na Roglo.

Vida Kavčič iz Žirov je delala 35 let v Alpini in se je po upokojitvi včlanila v domače društvo upokojencev. Letos se je že udeležila kolesarskega izleta v bližnje Smrečje; v soboto se je v Žireh rade volje priključila skupini tridesetih upokojencev, ki se je odpeljala na srečanje v Gorenjo vas. Ko smo jo povprašali, kaj ji je najbolj ugajalo, se kar ni mogla odločiti. »Bilo je čudovito,« je strnila vtise in dodala, da bi morala biti takšna srečanja vsaj dvakrat ali trikrat na leto.

Jaka Ušeničnik, predsednik društva upokojencev za Poljansko dolino, je imel v soboto polne roke dela. Prek dvesto upokojencev iz škofjeloške občine, razen iz Selške doline, se je zbralo na srečanju, na katerega se je tudi sam pripeljal z



Res prijetno je bilo opazovati upokojence in upokojenke, kako vztrajno so pritiskali na pedala novjših in že zgodovinsko vrednih koles — in kar je tudi treba poudariti, nihče se ni spustil v brezglavo dirkanje, tako značilno za množične kolesarske prireditve. — Foto: C. Z.



»jeklenim konjičkom«. »Dajmo življenja letom, dajmo živeti!« to je geslo in tudi namen tovrstnega srečanja,« je povedal Jaka Ušeničnik. »Le malo upokojencev iz Poljanske doline poseda po gostilnah. Večina pomaga na kmetijah, se ukvarja z

vrtičkarstvom, redi male živali; mnogi so delavni v krajevni samoupravi, v socialistični zvezi, v planinski organizaciji...«

C. Zaplotnik



Pogačarjeva mama je najstarejša krajanka Včasih je bila hiša polna otrok

Pogačarjeva mama pri 91 letih še vedno obdeluje polje, redi kornja in se s kolesom vozi v trgovino

Vrba — Ivani Pogačar iz Prešernove Vrbe pri Žirovnici prav nihče ne bi prisodil njenih 91. let. Še vedno je izredno krepka in čila ženica, ki se je vse do zdaj vozila v trgovino na Zabreznico s kolesom in opravila vsa domača kmečka dela.

Pogačarjeva mama — poznajo in spoštujejo jo vsi žirovniški kraiani

— je tudi najstarejša prebivalka teh krajev.

»Sploh ne, da bi izhajala iz rodu, ki mu je bila namenjena dolga življenjska doba, saj so moji starši in moji bližnji sorodniki umrli razmeroma mladi,« pravi Ivana, ki zdaj sama prebiva v veliki kmečki hiši in še vedno sama obdeluje kar veliko polja.

»Do zdaj še nisem bila resno bolna, živela pa sem vedno precej skromno, saj za drugačno življenje tudi ni bilo možnosti. Včasih je bilo pri nas bolj »fletno«, polna hiša otrok je bila, zdaj pa sem sama. Čas si preganjam s tem, da vedno kaj preberem, tudi knjige, ki mi jih iz Ljubljane prinese hčerka.

Že dvajset let sem vdova, že precej let je, odkar so odšli otroci. Sin obdeluje nekaj posestva, v hlevu pa imam danes le še konja. Včasih pa smo imeli veliko živine.

Preživela sem dve svetovni vojni, v drugi, leta 1944, sem izgubila sina. Pravzaprav so nam le sporočili, da je pogrešan. Če dobiš tako suhoparno poročilo, potem vse življenje še vedno upaš, da se bo nekega dne vendarle vrnil...«

Ivana Pogačar prejema kmečko pokojnino, ki znaša 6.930 dinarjev.

»Oh, saj kar gre,« spodbudno pravi, »še vedno pridelam krompir pa čebulo in zelenjavo, kolikor pa sama pojem, ni vredno omembe. Če si sam, tudi kuhaš ne dosti. Denar gre za davke, elektriko in vodo, pa smo tam.«

Pogačarjeva domačija je bila od nekdanj najstarejša v vasi, pred sto leti so jo temeljito obnovili. V Vrbi še žive tudi daljnji Prešernovi sorodniki, na velikega rojaka pa domačine spominja precejšen obisk Prešernove rojstne hiše.

Zdaj v hiši Pogačarjeve mame prebiva tudi stanovalka, ki ji pomaga, a očitno je, da Pogačarjeva mama še ne potrebuje pomoči. Starost ji je prihranila marsikatero nadležno bolezensko tegobo. A je ostala sama, čeprav jo otroci obiščejo, kadarkoli le morejo.

D. Sedej

Nedovoljeno taborjenje v Vratih in Tamarju

Jesenice — Sekretariat za notranje zadeve občine Jesenice je opozoril Planinsko zvezo Slovenije, da taborijo planinci v Vratih in Tamarju brez pridobitve dovoljenja in prijave začasnega bivališča. Po odloku o javnem redu in miru v jeseniški občini (Uradni vestnik Gorenjske št. 8/82) je namreč za taborjenje izven zemljišč, določenih in označenih za ta namen, potrebno poprejšnje dovoljenje upravnega organa jeseniške občinske skupščine, pristojnega za notranje zadeve. Izda ga po predhodnem soglasju lastnika oziroma upravljalca zemljišča in sanitarne inšpekcije. Po zakonu o evidenci nastanitve občanov in registru prebivalstva (Uradni list SRS št. 6/83) in po zakonu o gibanju in prebivanju tujcev (Uradni list SFRJ št. 56/83) pa je prijava začasnega bivališča naših in tujih državljanov obvezna v 12 urah po njihovem prihodu; za Vrata in Tamar je rok podaljšan na 24 ur.

Opozorilo je namenjeno vsem planinskim društvom, da bi se njegovi člani ravnali po veljavnih predpisih. Če bodo delavci milice ob kontrolah ugotovili, da planinci taborijo brez

dovoljenja ali prijave začasnega bivališča, bodo namreč ukrepali skladu s predpisi.

Žal se predpisov ne drže tudi vojniki motornih vozil. Čeprav so v bližini Aljaževega doma v Vratih pred leti uredili veliko parkirišče in tam dalje ni dovoljen promet z vozili, se mnogi obiskovalci ne ozirajo na prometne oznake. Vsepopsvod okoli doma je poleti parkiranih mnogo vozil, kar delavci milice verjetno tudi ne bodo prezrili.

Srečanje prekomorcev

Kranj — Domocilni odbor V. prekomorske brigade Ivana Turšiča-Iztoka organizira v soboto, 14. septembra, ob 10. uri dopoldne srečanje borcev, združeno s proslavo ob 40-letnici prihoda brigade v Slovenijo. Srečanje bo na Gorenjskem sejmu v Kranju. Vabljeni so borci, svojci, mladina in drugi Kranjčani.

Naraščanje cen se naglo dviga iz doline V gorah dražje kot na morju

Letošnja poletna planinska sezona se počasi izteka, saj bodo nekatere planinske postojanke zaprli že sredi septembra, večina pa bo stalno odprta le še do konca tega meseca. Bližajoči se konec sezone je seveda primeren čas za obračun o njeni uspešnosti.

Za uvod se velja spomniti na osnovne značilnosti te sezone. Letos se je začela nekoliko pozneje kot lani, ko je sneg skopnel dosti prej in so se obiskovalci bolj zgodaj podali višje v gore. Kljub dobremu obisku — znatno se je povečal obisk tujih gornikov in turistov — je prodaja, kakor tožijo mnogi oskrbniki in gospodarji domov, občutno upadla in bo dohodek verjetno komaj na ravni lanskega.

Da planinci nosijo vse več hrane v nahrbtnikih in zanjo pustijo manj denarja v postojankah, se niti ni moč čuditi. Cene v kočah, zlasti v visokogorju, so namreč od lani tako poskočile, da si marsikateri (domači) obiskovalec težko privoščijo kaj več od skodelice čaja ali brezmesne enolončnice. Za to je resda precej krivo splošno naraščanje cen živil in transportnih storitev, ki se iz doline naglo dviga tudi v gore. Toda, ne povsem; ponekod je že prisoten lov za zaslužkom in pretirano visoko raven cen lahko doseže le petičen (tuji) gost.

Obiskovalec je upravičeno dvakrat pomislil, ali bo spil še eno steklenico piva, za katero je v visokogorski postojanki odšel kar 300 dinarjev. Pošteno mu je narastel pritisk, ko je za skodelico prave kave plačal 180 dinarjev. In prisegel si je, da bo raje jedel suh kruh, saj ga je mesna enolončnica z enim samim koščkom mesa stala 400 dinarjev.

Take in podobne cene so ga presenetile v mnogih kočah. Sprejel bi jih mirneje, če ne bi vedel, da so upravljalci planinskih postojank oproščeni nekaterih dajatev od ustvarjenega prometa in zato svojih cen ne bi smeli enačiti s cenami v gostinskih lokalih. Oporekal jim tudi ne bi, če ne bi h kočji pripeljali vseh stvari iz doline s tovarno žičnico. Vprašanje pa je, kje hrano in pijačo kupujejo in kakšna je njena pot do žičnice!

Gore so bile našemu delovnemu človeku od nekdanj dostopnejše kot morje, kjer so zasoljene cene kar vsakdanjost. Žal tudi planinska tura ni več poceni zadeva, še posebno, če se zanjo odloči za več dni vsa družina. V marsikateri postojanki so nekatere cene že višje kot ob morju. Če bo šlo tako naprej, se bodo gore vse bolj odmikale njihovim ljubiteljem in bo promet v kočah v prihodnji sezoni še revnejši od letošnjega. Tega se bodo morali zavedati v planinskih društvih ob oblikovanju novih cenikov v njihovih postojankah, sicer se utegne utrpati in zgrmeti navzdol skala, na kateri sedijo.

S. Saje



Škofja Loka — Z odprtjem tovarne vratnih kril na Trati, tovarne vratnih podbojev v Predvdvoru in delom novega računalnika v računskem centru so delavci škofjeloške Jelovice proslavili 30 let svoje tovarne in 80 let lesne industrije v Škofji Loki. Ivan Ziherl, eden najstarejših delavcev v kolektivu, je prerezal otvoritveni trak nove tovarne vratnih kril. (vp) Foto: F. Perdan